

OP LUOTTOKORI AMERIKA USD 11/2017 LAINAKOHTAISET EHDOT

Nämä Lainakohtaiset ehdot muodostavat yhdessä OP Yrityspankki Oyj:n 26.5.2017 päivätyn ja julkaistun joukkovelkakirjaohjelman ohjelmaesitteen ("Ohjelmaesite") ja siinä olevien Yleisten lainaehtojen kanssa tämän Lainan ehdot. Ohjelman Yleisiä lainaehtoja sovelletaan, mikäli Lainakohtaisissa ehdoissa ei ole toisin määrätty. Lainakohtaiset ehdot on laadittu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/71/EY 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti ja niitä tulee lukea yhdessä Ohjelmaesitteen ja sen mahdollisten täydennysten kanssa.

Ohjelmaesite ja sen täydennykset julkaistaan OP Ryhmän verkkosivuilla www.op.fi/joukkolainat. Ohjelmaesite sekä Ohjelman alla liikkeeseen laskettavien yksittäisten Lainojen Lainakohtaiset ehdot ja niihin liittyvät muut asiakirjat ovat maksutta saatavissa merkintäpaikoissa kunkin konttorin aukioloaikana sekä OP Ryhmän verkkosivuilla www.op.fi/joukkolainat kaksi (2) Pankkipäivää ennen Lainan merkintäajan alkamista.

Saadakseen täydelliset tiedot Liikkeeseenlaskijasta ja tarjouksesta sijoittajan on tutustuttava sekä Ohjelmaesitteeseen ja sen mahdollisiin täydennyksiin että näihin Lainakohtaisiin ehtoihin. Tätä Lainaa koskeva tiivistelmä on liitetty näihin Lainakohtaisiin ehtoihin.

Lainakohtaisissa ehdoissa on merkitty termillä "alustava" ne kohdat, jotka vahvistetaan viimeistään liikkeeseenlaskupäivänä.

OP Yrityspankki Oyj laskee liikkeeseen rajatulle joukolle sijoittajia merkittäväksi tarkoitetun private placement -tyyppisen joukkovelkakirjalainan.

SIJOITTAJA VOI MENETTÄÄ SIJOITTAMANSA PÄÄOMAN SEKÄ TUOTON OSITTAIN TAI KOKONAAN.

OSA I – YLEISET EHDOT

1. Lainan nimi:	OP Luottokori Amerikka USD 11/2017
2. Liikkeeseenlaskija:	OP Yrityspankki Oyj
3. Lainan pääjärjestäjä:	OP Yrityspankki Oyj
4. Maksuasiamies:	OP Yrityspankki Oyj
5. Laskenta-asiamies:	OP Yrityspankki Oyj
6. Kohde-etuus/Kohde-etuuskori:	Luottoriskikori, johon kuuluvat seuraavat alla olevassa taulukossa MARKIT CDX North America High Yield S28 5y –indeksiin (Bloomberg: CXPHY528 Corp) kuuluvien Viiteyhtiöiden luottoriskit.

	Viiteyhtiö nimi	ISIN	Paino
1	Advanced Micro Devices Inc	US007903AX53	1/100
2	AK Steel Corp	US001546AL46	1/100

3	Alcatel-Lucent USA Inc	US549463AC10	1/100
4	Ally Financial Inc	US02005NAJ90	1/100
5	American Airlines Group Inc	US02376RAA05	1/100
6	American Axle & Manufacturing	US02406PAL40	1/100
7	Amkor Technology Inc	US031652BE90	1/100
8	Arconic Inc	US013817AP64	1/100
9	Avis Budget Group Inc	USU05375AN77	1/100
10	Avon Products Inc	US054303AW29	1/100
11	Ball Corp	US058498AS54	1/100
12	Beazer Homes USA Inc	US07556QBL86	1/100
13	Bombardier Inc	USC10602AJ68	1/100
14	Boyd Gaming Corp	US103304BK67	1/100
15	CalAtlantic Group Inc	US128195AH70	1/100
16	California Resources Corp	US13057QAF46	1/100
17	Calpine Corp	US131347CE49	1/100
18	CCO Holdings LLC	US1248EPBE24	1/100
19	CenturyLink Inc	US156700AN63	1/100
20	Chesapeake Energy Corp	US165167CF27	1/100
21	CIT Group Inc	US125581GQ55	1/100
22	Community Health Systems Inc	US12543DAL47	1/100
23	CSC Holdings LLC	US126304AK02	1/100
24	DaVita Inc	US23918KAP30	1/100
25	Dell Inc	US247025AE93	1/100
26	DISH DBS Corp	US25470XAE58	1/100
27	Dynegy Inc	US26817RAM07	1/100
28	Equinix Inc	US29444UAL08	1/100

29	First Data Corp	US319963BP82	1/100
30	Freeport-McMoRan Inc	US35671DAU90	1/100
31	Frontier Communications Corp	US17453BAJ08	1/100
32	Genworth Holdings Inc	US37247DAK28	1/100
33	HCA Inc	US404119BL22	1/100
34	HD Supply Inc	US40415RAR66	1/100
35	iStar Inc	US45031UBU43	1/100
36	JC Penney Co Inc	US708130AC31	1/100
37	K Hovnanian Enterprises Inc	US442488BV31	1/100
38	KB Home	US48666KAT60	1/100
39	L Brands Inc	US532716AR89	1/100
40	Lennar Corp	US526057BX14	1/100
41	Level 3 Communications Inc	US52729NBX75	1/100
42	Liberty Interactive LLC	US530715AD31	1/100
43	MDC Holdings Inc	US552676AP38	1/100
44	MBIA Insurance Corp		1/100
45	Meritor Inc	US59001KAD28	1/100
46	MGIC Investment Corp	US552848AE34	1/100
47	MGM Resorts International	US552953BY63	1/100
48	Murphy Oil Corp	US626717AD43	1/100
49	Navient Corp	US78442FEQ72	1/100
50	New Albertsons Inc	US013104AL86	1/100
51	NOVA Chemicals Corp	USC67111AF82	1/100
52	NRG Energy Inc	US629377BW10	1/100
53	Olin Corp	US680665AH97	1/100
54	ONEOK Inc	US682680AR43	1/100

55	Owens-Illinois Inc	US690768BF28	1/100
56	Pactiv LLC	US880394AB71	1/100
57	Parker Drilling Co	US701081AY70	1/100
58	PolyOne Corp	US73179PAK21	1/100
59	PulteGroup Inc	US745867AM30	1/100
60	RR Donnelley & Sons Co	US257867AW18	1/100
61	Radian Group Inc	US750236AS04	1/100
62	Realogy Group LLC	US75606DAA90	1/100
63	Rite Aid Corp	US767754AJ35	1/100
64	Royal Caribbean Cruises Ltd	US780153AU63	1/100
65	Safeway Inc	US786514BA67	1/100
66	Sanmina Corp	US800907AK37	1/100
67	Sealed Air Corp	US81211KAK60	1/100
68	Sears Roebuck Acceptance Corp	US812404BE03	1/100
69	Springleaf Finance Corp	US85172FAD15	1/100
70	Sprint Communications Inc	US852061AR17	1/100
71	SUPERVALU Inc	US868536AV55	1/100
72	T-Mobile USA Inc	US87264AAD72	1/100
73	Talen Energy Supply LLC	US69352JAL17	1/100
74	Targa Resources Partners LP	US87612BAR33	1/100
75	Teck Resources Ltd	US878742AY10	1/100
76	TEGNA Inc	US364725BB67	1/100
77	Tenet Healthcare Corp	US88033GAV23	1/100
78	Tesoro Corp	US881609BB61	1/100
79	ADT Corp/The	US00101JAK25	1/100
80	AES Corp/VA	US00130HBV69	1/100

81	Gap Inc/The	US364760AK48	1/100
82	Hertz Corp/The	US428040CP20	1/100
83	McClatchy Co/The	US499040AL76	1/100
84	Neiman Marcus Group LLC/The	US640204AB95	1/100
85	Williams Cos Inc/The	US969457BW96	1/100
86	Toll Brothers Inc	US88947EAN04	1/100
87	Toys R Us Inc	US892335AL43	1/100
88	TransDigm Inc	US893647AW74	1/100
89	Transocean Inc	US893830AK59	1/100
90	Unisys Corp	US909214BR85	1/100
91	United Rentals North America I	US911365AX24	1/100
92	United States Steel Corp	US912909AD03	1/100
93	Uniti Group Inc	US20341WAD74	1/100
94	Universal Health Services Inc	US913903AP52	1/100
95	Univision Communications Inc	USU91505AD64	1/100
96	Valeant Pharmaceuticals Intern	US91911KAE29	1/100
97	Weatherford International Ltd	US94707VAC46	1/100
98	Whiting Petroleum Corp	US966387AP71	1/100
99	Windstream Services LLC	US97381WAX20	1/100
100	Yum! Brands Inc	US988498AG64	1/100

7. Valuutta: Euro
8. Lainan nimellisarvo: 15.698.000 euroa
9. Velkakirjojen muoto: Arvo-osuusmuotoinen
10. Velkakirjojen määrä: 15.698
11. Velkakirjojen nimellisarvo ja minimimerkintä: Nimellisarvo 1.000 euroa
Minimimerkintä 5.000 euroa

12. Merkintäaika: 12.6.2017 – 21.7.2017 klo 14.00 mennessä
13. Liikkeeseenlaskupäivä: 26.7.2017
14. Laina-aika: 26.7.2017 – 11.7.2022
15. Takaisinmaksupäivä: 11.7.2022 ("Alkuperäinen Takaisinmaksupäivä") tai Lopullinen Takaisinmaksupäivä
- Mikäli Takaisinmaksupäivä ei ole Pankkipäivä, siirtyy Takaisinmaksupäivä seuraavaan Pankkipäivään. Maksuajankohdan siirtyminen ei vaikuta maksettavaan määrään.

16. Takaisinmaksettava määrä: Nimellisarvo x Palautuskerroin x Valuuttakurssikerroin

Kohde-etuus/Kohde-etuuskori: Kohdassa 6. ilmoitettu Luottoriskikori

Nimellisarvo: 15.698.000 euroa

Palautuskerroin: Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisessa muodossa valittu Sääntö2:

$$1 - \sum_{i=1}^N \text{Paino}_i \times \text{Luottovastuutapahtuma}_i [x \text{ Vipukerroin}] \times (1 - \text{Palautusosuus})$$

i on järjestyslukuindeksointi, kun kaikki Viiteyhtiöt järjestetään kronologisesti Luottovastuutapahtumien perusteella kaikkina päivinä kaikkina aikoina siten, että ensimmäisenä Luottovastuutapahtuman kohdannut Viiteyhtiö saa pienimmän $i:n$ arvon ($i=1$), seuraavana Luottovastuutapahtuman kohdannut Viiteyhtiö saa yhtä suuremman $i:n$ arvon ja niin edelleen. Viiteyhtiöt, jotka eivät ole kohdanneet Luottovastuutapahtumaa saavat järjestysnumeronsa i Luottovastuutapahtuman kohdanneiden Viiteyhtiöiden jälkeen. N on Viiteyhtiöiden lukumäärä.

$$\text{Luottovastuutapahtuma}_i = \begin{cases} 1, & \text{jos Viiteyhtiö}_i \text{ on kohdannut Luottovastuutapahtuman} \\ 0, & \text{jos Viiteyhtiö}_i \text{ ei ole kohdannut Luottovastuutapahtumaa} \end{cases}$$

Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Sääntö2:

$$1 - \sum_{i=1}^{100} \text{Paino}_i \times \text{Luottovastuutapahtuma}_i \times (1 - 0)$$

i on järjestyslukuindeksointi, kun kaikki Viiteyhtiöt järjestetään kronologisesti Luottovastuutapahtumien perusteella kaikkina päivinä kaikkina aikoina siten, että ensimmäisenä Luottovastuutapahtuman kohdannut Viiteyhtiö saa pienimmän $i:n$ arvon ($i=1$), seuraavana Luottovastuutapahtuman kohdannut Viiteyhtiö saa yhtä suuremman $i:n$ arvon ja niin edelleen. Viiteyhtiöt, jotka eivät ole kohdanneet Luottovastuutapahtumaa saavat järjestysnumeronsa i

Luottovastuutapahtuman kohdanneiden Viiteyhtiöiden jälkeen. N on Viiteyhtiöiden lukumäärä.

Luottovastuutapahtuma_i =
 $\begin{cases} 1, & \text{jos Viiteyhtiö}_i \text{ on kohdannut Luottovastuutapahtuman} \\ 0, & \text{jos Viiteyhtiö}_i \text{ ei ole kohdannut Luottovastuutapahtumaa} \end{cases}$

Paino Sääntö 2:n laskentaa varten:

Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Paino1:

Viiteyhtiön alkuperäinen koripaino

Irtautumispiste:

Ei sovelleta

Kiinnityspiste:

Ei sovelleta

Palautusosuus:

Ohjelman yleisten lainaehtojen kohdan "Määritelmät" mukaisessa muodossa valittu Palautusosuus1:

Liikkeeseenlaskijan määrittämä kiinteä arvo

Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Palautusosuus1:

0

Valuuttakurssikerroin:

Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisessa muodossa valittu Valuuttakurssikerroin3:

$$\text{Valuuttakurssikerroin} = \frac{\text{FX}_{\text{Alkuarvo}}}{\text{FX}_{\text{Loppuarvo}}}$$

Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Valuuttakurssikerroin3:

$$\text{Valuuttakurssikerroin} = \frac{\text{EURUSD}_{\text{Alkuarvo}}}{\text{EURUSD}_{\text{Loppuarvo}}}$$

FX Loppuarvo:

Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisessa muodossa valittu FX Loppuarvo2:

The WM Companyn klo [●] Lontoon aikaa julkaisemaan viitekursiin

Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu FX Loppuarvo2:

The WM Companyn klo 16.00 Lontoon aikaa julkaisemaan viitekursiin

FX Loppuarvon määräytymispäivä(t) FX Loppuarvon laskentaa varten:

2.7.2022

FX Alkuarvo:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisessa muodossa valittu FX Alkuarvo2:</u> The WM Companyn klo [●] Lontoon aikaa julkaisemaan viitekurssiin <u>Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu FX Alkuarvo2:</u> The WM Companyn klo 16.00 Lontoon aikaa julkaisemaan viitekurssiin
FX Alkuarvon määräytymispäivä(t) FX Alkuarvon laskentaa varten:	Liikkeeseenlaskijan valitsema päivä, joka perustuu Liikkeeseenlaskijan tekemän Suojausinstrumentin tekopäivään.
Tuotto:	Ei sovelleta
Paino Sääntö 4:n laskentaa varten:	Ei sovelleta
Paino Sääntö 5:n laskentaa varten	Ei sovelleta
Loppuarvo:	Ei sovelleta
Loppuarvon määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta
Arvostuspäivä(t):	Ei sovelleta
Havaintopäivä(t):	Ei sovelleta
Päätymispäivä:	Ei sovelleta
Tarkastelupäivä(t):	Ei sovelleta
Keskiarvostuspäivä(t):	Ei sovelleta
Alkuarvo:	Ei sovelleta
Alkuarvon määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta
Arvostuspäivä(t):	Ei sovelleta
Havaintopäivä(t):	Ei sovelleta
Lähtöpäivä:	Ei sovelleta

Tarkastelupäivä(t):	Ei sovelleta
Keskiarvostuspäivä(t):	Ei sovelleta
Barrier:	Ei sovelleta
Tuottoraja:	Ei sovelleta
Kerroin:	Ei sovelleta
Vähimmäispalautuskerroin:	Ei sovelleta
Viitekorko:	Ei sovelleta
Viitekoron määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta
Toteutuskorko:	Ei sovelleta
Enimmäispalautuskerroin:	Ei sovelleta
17. Takaisinmaksutapa:	Yhdessä erässä Takaisinmaksupäivänä
18. Lainaan soveltuvat Tuottokomponentit:	Kiinteä korko
Kohde-etuus/Kohde-etuuskori:	Kohdassa 6. ilmoitettu Luottoriskikori
19. Koron määräytymisperuste:	
Korkosidonnainen Laina:	Ei sovelleta
Luottoriskisidonnainen Laina:	
Korkojakso(t):	Korkojaksot ovat vuosittain 20.6. – 20.6. Korko lasketaan kullekin Korkojaksolle mukaan lukien Korkojakson ensimmäinen päivä ja pois lukien Korkojakson viimeinen päivä. Ensimmäinen Korkojakso alkaa Liikkeeseenlaskupäivästä ja päättyy 20.6.2018. Kukin seuraava Korkojakso alkaa edellisen Korkojakson päättymispäivästä ja päättyy sitä seuraavan Korkojakson Päättymispäivään.
Korkojakson Päättymispäivä(t):	Korkojakson Päättymispäivät ovat vuosittain 20.6. alkaen 20.6.2018 ja päättyen 20.6.2022. Mikäli Korkojakson Päättymispäivä ei ole Pankkipäivä, ei kyseinen Korkojakson Päättymispäivä siirry seuraavaan Pankkipäivään.

Maksettava(t) Korkotuotto/-tuotot:

Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 4 mukaisessa muodossa valittu Korkotuotto1:

$$\text{Korkotuotto}_t = \sum_{i=1}^N \text{Korkotuotto}_{t,i}$$

Selitys: Korkotuotto muodostuu kokonaisuudessaan Viiteyhtiökohtaisten $\text{Korkotuotto}_{t,i}$:jen summasta.

Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Korkotuotto1:

$$\text{Korkotuotto}_t = \sum_{i=1}^{100} \text{Korkotuotto}_{t,i}$$

Selitys: Korkotuotto muodostuu kokonaisuudessaan Viiteyhtiökohtaisten $\text{Korkotuotto}_{t,i}$:jen summasta.

Korkojaksokohtainen Korkotuotto(t):

Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 4 mukaisessa muodossa valittu Korkojaksokohtainen Korkotuotto_{t,i}:

$$\text{Korkotuotto}_{t,i} = \text{Laskennallinen Pääoma}_{t,i} \times \text{Nimelliskorko}_t [\times \text{Koronlaskuperuste}_t] [\times \text{Valuuttakurssikerroin}_t]$$

Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Korkojaksokohtainen Korkotuotto_{t,i}:

$$\text{Korkotuotto}_{t,i} = \text{Laskennallinen Pääoma}_{t,i} \times \text{Nimelliskorko}_t \times \text{Koronlaskuperuste}_t \times \text{Valuuttakurssikerroin}_t$$

Laskennallinen Pääoma:

Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 4 mukaisesti:

$$\text{Laskennallinen Pääoma}_{t,i} = \text{Paino}_i \times \text{Nimellisarvo} \times \text{Häiriötön Osuus}_{t,i}$$

Selitys: Laskennallinen Pääoma kullekin Korkojaksolle määritellään Viiteyhtiöittäin. Viiteyhtiökohtainen Laskennallinen Pääoma on Viiteyhtiön osuus korin Nimellisarvosta.

Paino_i:

Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 4 mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Paino1:

Viiteyhtiön alkuperäinen koripaino

Irtautumispiste:

Ei sovelleta

Kiinnityspiste:

Ei sovelleta

Palautusosuus:

Ei sovelleta

Nimellisarvo:

15.698.000 euroa

Häiriötön Osuus _{t,i} :	<p><u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 4 mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvasa muodossa valittu Kaava2:</u></p> <p>Häiriötön Osuus_{t,i} = $\begin{cases} 1, & \text{jos ei Luottovastuutapahtumaa Korkojaksolla}_t \text{ tai aiemmin} \\ 0, & \text{jos on Luottovastuutapahtuma Korkojaksolla}_t \text{ tai aiemmin} \end{cases}$</p> <p><i>Selitys:</i> Määritelmää sovelletaan tapauksiin, jolloin Luottovastuutapahtuman tapahtuttua kertyneitä korkoja ei makseta kuluvalta Korkojaksolta.</p>
Valuuttakurssikerroin:	<p><u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 4 mukaisessa muodossa valittu Valuuttakurssikerroin5:</u></p> <p>Valuuttakurssikerroin_t = $\frac{FX_{\text{Alkuarvo}}}{FX_{\text{Loppuarvo}_t}}$</p> <p><u>Tähän Lainaan soveltuvasa muodossa valittu Valuuttakurssikerroin5:</u></p> <p>Valuuttakurssikerroin_t = $\frac{EURUSD_{\text{Alkuarvo}}}{EURUSD_{\text{Loppuarvo}_t}}$</p>
FX Loppuarvo _[t] :	<p><u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 4 mukaisessa muodossa valittu FX Loppuarvo2:</u></p> <p>The WM Companyn klo [●] Lontoon aikaa julkaisemaan viitekurssiin</p> <p><u>Tähän Lainaan soveltuvasa muodossa valittu FX Loppuarvo2:</u></p> <p>The WM Companyn klo 16.00 Lontoon aikaa julkaisemaan viitekurssiin</p>
FX Loppuarvon määräytymispäivä(t) FX Loppuarvon laskentaa varten:	18.6.2018, 18.6.2019, 18.6.2020, 17.6.2021 ja 2.7.2022
FX Alkuarvo:	<p><u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 4 mukaisessa muodossa valittu FX Alkuarvo2:</u></p> <p>The WM Companyn klo [●] Lontoon aikaa julkaisemaan viitekurssiin</p> <p><u>Tähän Lainaan soveltuvasa muodossa valittu FX Alkuarvo2:</u></p> <p>The WM Companyn klo 16.00 Lontoon aikaa julkaisemaan viitekurssiin</p>
FX Alkuarvon määräytymispäivä(t) FX Alkuarvon laskentaa varten:	Liikkeeseenlaskijan valitsema päivä, joka perustuu Liikkeeseenlaskijan tekemän Suojausinstrumentin tekopäivään.

Nimelliskorko:	Kiinteä korko
Kiinteä korko:	Kiinteä 5,80 % p.a.
Vaihtuva korko:	Ei sovelleta
Muut korkorakenteet:	Ei sovelleta
Taulukko:	Liitteen 4 mukaista Taulukkoa ei sovelleta
Nimelliskoron määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta
Viitekorko:	Ei sovelleta
Viitekoron määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta
Marginaali:	Ei sovelleta
Annuiteettitekijä:	Ei sovelleta
Koronlaskuperuste:	30/360
Lisäkorko:	Ei
Lisäkoron määrä:	Ei sovelleta
Lisäkoron Alkupäivä:	Ei sovelleta
Lisäkoron Loppupäivä:	Ei sovelleta
Lisäkoron Tarkastelupäivä(t):	Ei sovelleta
Lisäkoron Raja-arvo:	Ei sovelleta
Lisäkoron maksupäivä(t):	Ei sovelleta
Kertatuotto:	Ei sovelleta
20. Hyvityksen määräytymisperuste:	Ei sovelleta
21. Koronmaksupäivä(t):	10.7.2018, 10.7.2019, 10.7.2020, 12.7.2021 ja viimeisen Korkojakson osalta 11.7.2022 tai Lopullinen Takaisinmaksupäivä
	Mikäli Koronmaksupäivä ei ole Pankkipäivä, siirtyy kyseinen Koronmaksupäivä seuraavaan Pankkipäivään. Maksuajankohdan siirtyminen ei vaikuta maksettavaan määrään.

22. Pankkipäivä:	Helsinki, TARGET
23. Pankkipäiväoletta:	Seuraava
24. Lainan etuoikeusasema:	Ohjelman yleisten lainaehtojen kohdan 4.5 mukainen Joukkovelkakirjalaina
25. Liikkeeseenlaskijan oikeus ennakaiseen takaisinmaksuun:	Kyllä, sovelletaan Ohjelman yleisten lainaehtojen kohtaa 4.11
26. Arvo-osuuden omistajan oikeus vaatia ennakaisista takaisinmaksua:	Ei
27. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan ennakaiseen takaisinmaksuun Suojausinstrumenttiin kohdistuneen Lainmuutoksen perusteella ("Suojausinstrumenttiin kohdistunut lainmuutos")	Ohjelman yleisten lainaehtojen kohta 4.12 soveltuu
28. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan ennakaiseen takaisinmaksuun Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuvien kulujen kasvun perusteella ("Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuva kulujen kasvu")	Ohjelman yleisten lainaehtojen kohta 4.13 soveltuu
29. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan ennakaiseen takaisinmaksuun Suojausinstrumentissa tapahtuneen häiriön perusteella ("Suojausinstrumentissa tapahtunut häiriö"):	Ohjelman yleisten lainaehtojen kohta 4.14 soveltuu
30. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan takaisinostoon:	Kyllä, sovelletaan Ohjelman yleisten lainaehtojen kohtaa 4.18
31. Ehto Lainan liikkeeseenlaskun toteuttamiselle:	<p>OP Yrityspankilla on oikeus peruuttaa Lainan liikkeeseenlasku, mikäli merkintöjen määrä jää alle 3.000.000 euron.</p> <p>OP Yrityspankki pidättää itselleen oikeuden peruuttaa Lainan liikkeeseenlasku kokonaan tai osittain viimeistään Liikkeeseenlaskupäivänä, mikäli OP Yrityspankin mielestä kansallisissa tai kansainvälisissä taloudellisissa tai poliittisissa olosuhteissa taikka muissa</p> <p>Lainan liikkeeseenlaskuun oleellisesti vaikuttavissa olosuhteissa on tapahtunut sellainen muutos, joka voisi haitata tai vaikeuttaa Lainan liikkeeseenlaskun toteuttamista.</p>
32. Lainehtojen lopullinen vahvistaminen:	Sovelletaan Ohjelman yleisten lainaehtojen kohtaa 4.20

33. Tiedot Kohde-etuuden arvonkehityksestä ja volatilititeetista: Ei sovelleta

OSA II – ERITYISET EHDOT

Luottoriskisidonnaiset Lainat

1. Liikkeeseenlaskijan oikeus laskea Lainan takaisinmaksumäärä ennenaikaisesti: Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 13 (*Erityiset ehdot – Luottoriskisidonnaiset Lainat*) kohtaa 6 ei sovelleta
2. Kauppapäivä: Viimeistään Liikkeeseenlaskupäivänä
3. Lopullinen Takaisinmaksupäivä: Ohjelman yleisten lainaehtojen kohdan ”Määritelmät” mukaisessa muodossa määritelty Lopullinen Takaisinmaksupäivä soveltuu.
4. Luottovastuutahtumakausi: 26.7.2017 – 20.6.2022 (molemmat päivät mukaan lukien)
5. Kohde-etuutta koskevien tietojen saatavuus ja erityisehdot: www.markit.com
6. Lisenssisopimuksen mukainen käyttöoikeus: OP Yrityspankki Oyj:llä on lisenssisopimuksen mukaan oikeus käyttää MARKIT CDX North America High Yield S28 5y –indeksiä tämän joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlaskun yhteydessä. Lisenssisopimuksen mukaan OP Yrityspankki Oyj on velvollinen sisällyttämään seuraavan tekstin Lainakohtaisiin ehtoihin:

“The MARKIT CDX North America High Yield S28 (the “Index”) referenced herein is the property of Markit Indices Limited (“Index Sponsor”) and has been licensed for use in connection with “*OP Luottokori Amerikka USD 11/2017*”. OP Corporate Bank plc acknowledges and agrees that “*OP Luottokori Amerikka USD 11/2017*” is not sponsored, endorsed or promoted by the Index Sponsor. The Index Sponsor makes no representation whatsoever, whether express or implied, and hereby expressly disclaims all warranties (including, without limitation, those of merchantability or fitness for a particular purpose or use), with respect to the Index or any data included therein or relating thereto, and in particular disclaims any warranty either as to the quality, accuracy and/or completeness of the Index or any data included therein, the results obtained from the use of the Index and/or the composition of the Index at any particular time on any particular date or otherwise and/or the creditworthiness of any entity, or the likelihood of the occurrence of a credit event or similar event (however defined) with respect to an obligation, in the Index at any particular time on any particular date or otherwise. The Index Sponsor shall not be liable (whether in negligence or otherwise) to the parties or any other person for any error in the Index, and the Index Sponsor is under no obligation to advise the parties or any person of any error therein.

The Index Sponsor makes no representation whatsoever, whether express or implied, as to the advisability of purchasing or selling "OP Luottokori Amerikka USD 11/2017", the ability of the Index to track relevant markets' performances, or otherwise relating to the Index or any transaction or product with respect thereto, or of assuming any risks in connection therewith. The Index Sponsor has no obligation to take the needs of any party into consideration in determining, composing or calculating the Index. No party purchasing or selling "OP Luottokori Amerikka USD 11/2017", nor the Index Sponsor, shall have any liability to any party for any act or failure to act by the Index Sponsor in connection with the determination, adjustment, calculation or maintenance of the Index."

OSA III – MUUT EHDOT

Tiedot liikkeeseenlaskusta

1. Päätökset ja valtuudet, joiden nojalla Laina lasketaan liikkeeseen:	OP Yrityspankin hallituksen 22.12.2016 antama valtuutus, jonka mukaisesti Lainan liikkeeseenlaskusta on tehty päätös 30.5.2017.
2. Liikkeeseenlaskuun osallistuvien intressit ja eturistiriidat:	Liikkeeseenlaskijan ja Laskenta-asiamiehen ollessa sama taho, on mahdollista, että Laskenta-asiamiehen tekemillä toimenpiteillä on vaikutusta Liikkeeseenlaskijan asemaan, mikä saattaa aiheuttaa eturistiriitatilanteen esimerkiksi tilanteessa, jossa Laskenta-asiamiehen harkintavalta vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan maksuvelvoitteiden määrään.

Mahdollisissa eturistiriitatilanteissa OP Yrityspankki toimii hyvän tavan mukaisesti. |
3. Liikkeeseenlaskun luonne:	Yksittäinen laina
4. Merkintäpaikat:	OP Yrityspankki Oyj
5. Merkintäoikeudet:	Merkintäoikeutta ei ole rajattu
6. Merkintä-/säilytyspalkkio:	Ei merkintäpalkkiota

Arvo-osuuksien säilytyksestä veloitetaan kulloinkin voimassa olevan hinnaston mukainen säilytyspalkkio. Säilytyspalkkion suuruus riippuu sijoittajan käyttämän Arvo-osuustiliä hallinnoivan tahon säilytyspalveluehdoista. |
| 7. Arvo-osuuksien kirjaaminen: | Arvo-osuudet kirjataan merkitsijän ilmoittamalle arvo-osuustilille viimeistään viidentenä (5.) Liikkeeseenlaskupäivän jälkeisenä Pankkipäivänä arvo-osuusjärjestelmästä ja –tileistä annettujen lakien ja Euroclear Finland Oy:n sääntöjen ja näiden sääntöjen perusteella tehtyjen päätösten mukaisesti. |
| 8. Emissiokurssi: | Vaihtuva 100. |

9. Merkinnän maksu: Merkintä on maksettava kokonaisuudessaan viimeistään Liikkeeseenlaskupäivänä merkinnän yhteydessä ilmoitettavalla tavalla.
10. Lainan efektiivinen tuotto ja duraatio: Lainalle maksettava lopullinen efektiivinen vuotuinen tuotto ja duraatio riippuvat mahdollisesta Luottovastuutapahtumasta, joten niitä ei ole mahdollista laskea etukäteen. Luottovastuutapahtuman tapahduttua on mahdollista, että sijoittaja menettää koko sijoittamansa pääoman ja tuoton.
- Jos Laina pidetään Takaisinmaksupäivään asti eikä maksettavaa tuottoa muodostu, on Lainan efektiivinen vuotuinen tuotto riippuvainen Lainan Takaisinmaksettavan määrän suuruudesta.
- Lainan kassavirtojen painotettu keskimääräinen takaisinmaksuaika eli Macaulayn duraatio riippuu Lainan takaisinmaksun ajankohdasta, joten sitä ei ole mahdollista ilmoittaa etukäteen.
11. Merkintäsitoumukset: Ei
12. Kiintiöt tarjouksen toteuttamisessa kahden tai useamman valtion alueella: Ei sovellu
13. Arvio Liikkeeseenlaskijalle kertyvän pääoman määrästä: Liikkeeseenlaskijalle kertyy arviolta 100 % merkitystä nimellisarvosta liikkeeseenlaskuun liittyvien palkkioiden ja kulujen jälkeen
14. Strukturointikustannus ja pääoman suunniteltu käyttötapa: Strukturointikustannus on enintään 5,00 prosenttia, joka vastaa noin 0,99 prosentin vuotuista kustannusta, mikäli sijoitus pidetään eräpäivään asti, eikä Lainassa ole tapahtunut ennaikaista takaisinmaksua. Strukturointikustannuksen suuruus perustuu lisäksi sille oletukselle, että Lainan emissiokurssi on 100,20. Kustannus sisältyy merkintähintaan, eli sitä ei vähennetä eräpäivänä maksettavasta tuotosta taikka eräpäivänä palautettavasta Takaisinmaksettavasta määrästä. Strukturointikustannus määritellään lainakohtaisesti ja se perustuu Lainan sisältämien korko- ja johdannaissijoitusten arvoille arvostuspäivänä 5.6.2017. Strukturointikustannus perustuu Lainan alustaviin ehtoihin. Strukturointikustannus sisältää kaikki liikkeeseenlaskijalle Lainasta aiheutuvat kulut, kuten liikkeeseenlasku-, lisenssi-, materiaali ja markkinointi-, selvitys- ja säilytyskustannukset.
- Liikkeeseenlaskija ei peri Lainasta erillistä merkintäpalkkiota.
- Laina on osa Liikkeeseenlaskijan varainhankintaa.
15. Arvo-osuusjärjestelmä ja rekisterinpitäjä: Euroclear Finland Oy:n OM-järjestelmä
16. Lainan ISIN-koodi: FI4000266655
17. Pörssilistaus ja arvio sen alkamisesta: Ei listata
18. Jälkimarkkinat: OP Yrityspankissa otetaan vastaan Lainaa koskevia osto- ja myyntitarjouksia.

18. Suostumus arvopaperien edelleenmyyntiin ja lopulliseen sijoittamiseen:	Ei
19. Tarjousaika arvopaperien edelleenmyyntiin ja lopulliseen sijoittamiseen:	Ei sovelleta
20. Suostumukselle asetetut ehdot:	Ei sovelleta
21. Rahoituksenvälittäjä(t):	Ei sovelleta
22. Ilmoitukset:	Lainaa koskevat ilmoitukset ja kutsut saatetaan Arvo-osuuden omistajien tietoon internet-osoitteessa www.op.fi/joukkolainat .

Helsingissä, 8. päivänä elokuuta 2017

OP YRITYSPANKKI OYJ

LAINAKOHTAISTEN EHTOJEN LIITE – LIIKKEESEENLASKUN TIIVISTELMÄ

Jakso A – Johdanto ja varoitukset		
A.1.	Varoitus	<p>Tämä tiivistelmä on Ohjelmaesitteen johdanto.</p> <p>Sijoittajan tulee perustaa sijoituspäätöksensä Ohjelmaesitteeseen kokonaisuutena.</p> <p>Jos Ohjelmaesitteeseen sisältyviä tietoja koskeva kanne pannaan vireille Suomen ulkopuolella, kantaja voi Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansallisen lainsäädännön nojalla joutua ennen oikeudenkäynnin vireillepanoa vastaamaan Ohjelmaesitteen käännöskustannuksista.¹</p> <p>Ohjelmaesitteestä vastuulliset henkilöt voidaan asettaa siviilioikeudelliseen vastuuseen tiivistelmästä vain, jos tiivistelmä on harhaanjohtava, epätarkka tai epäjohdonmukainen Ohjelmaesitteen muihin osiin nähden, tai jos siinä ei anneta yhdessä Ohjelmaesitteen muiden osien kanssa keskeisiä tietoja sijoittajien auttamiseksi, kun he harkitsevat sijoittamista tämän Ohjelmaesitteen alla liikkeeseen laskettaviin arvopapereihin.</p>
A.2.	Suostumus	Ei sovellu

Jakso B – Liikkeeseenlaskija		
B.1.	Toiminimi	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki Oyj:n toiminimi otettiin käyttöön 4.4.2016 alkaen (aiemmin Pohjola Pankki Oyj).</p> <p>Liikkeeseenlaskija on OP Yrityspankki Oyj (jäljempänä "Pankki", "OP Yrityspankki", "Laskenta-asiamies" tai "Liikkeeseenlaskija")</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP-Pohjola-ryhmän uusi nimi OP Ryhmä otettiin käyttöön 1.1.2015 alkaen. Samassa yhteydessä Keskusyhteisö OP-Pohjola osk:n nimi muutettiin OP Osuuskunnaksi.</p>
B.2.	Kotipaikka ja muita tietoja	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki Oyj on julkinen osakeyhtiö ja finanssipalveluyritys, jonka kotipaikka on Helsinki ja johon sovelletaan Suomen lainsäädäntöä. Pankki merkittiin Patentti- ja rekisterihallituksen kaupparekisteriin 14.7.1903 ja sen yritys- ja yhteisötunnus on 0199920-7. OP Yrityspankki harjoittaa liikepankkina luottolaitostoinnista annetussa laissa (610/2014) tarkoitettua liiketoimintaa ja tarjoaa myös</p>

¹ Tiivistelmän käännösvelvollisuus koskee tilannetta, jossa Pankki tarjoaa Ohjelmaesitteen alla liikkeeseen laskettavia Lainoja jossakin muussa EU:n jäsenvaltiossa kuin Suomessa. Tällaisessa tilanteessa Pankilla ei ole velvollisuutta kääntää kuin tämä esitteen tiivistelmä kyseisen jäsenvaltion kielelle. Mahdollisissa oikeudenkäynneissä kyseisessä jäsenvaltiossa voi tuomioistuimien velvoittaa kantajan kääntämään Ohjelmaesitteen kokonaisuudessaan maan viralliselle kielelle. Käännösvelvollisuus ei koske Suomessa nostettavaa kannetta.

		<p>sijoitus- ja säilytyspalvelua. Osoite on Gebhardinaukio 1, 00510 Helsinki, Suomi. Pankkiin sovelletaan Suomen lainsäädäntöä.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmä muodostuu yhteenliittymästä ja muusta OP Ryhmästä. Yhteenliittymä on Yhteenliittymälaiissa säännelty kokonaisuus. OP Ryhmän keskusyhteisö OP Osuuskunta on merkitty kaupparekisteriin 23.5.1997. OP Osuuskunnan yritys- ja yhteisötunnus on 0242522-1. Yhtiön rekisteröity osoite on OP Osuuskunta, Teollisuuskatu 1, 00510 Helsinki ja puhelinnumero 010 252 010. OP Ryhmään sovelletaan Suomen lainsäädäntöä.</p>
B.4.b	Tiedossa olevat suuntaukset	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>Liikkeeseenlaskijaan ja sen toimialaan vaikuttavat keskeiset suuntaukset ovat eurooppalaisilla rahoitusmarkkinoilla vallitsevia yleisiä olosuhteita, kuten vallitseva matala korkotaso ja pankkisääntelyn kiristyminen.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmään ja sen toimialaan vaikuttavat keskeiset suuntaukset ovat eurooppalaisilla rahoitusmarkkinoilla vallitsevia yleisiä olosuhteita, kuten vallitseva matala korkotaso ja pankkisääntelyn kiristyminen.</p>
B.5.	Konserni	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki Oyj on OP Osuuskunnan tytäryhtiö ja kuuluu sekä toiminnallisesti että omistuksellisesti kiinteästi pankki-, vakuutus- ja muita finanssipalveluja tarjoavaan OP Ryhmään. OP Ryhmä muodostuu noin 170 osuuspankista ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta tytäryhtiöineen. Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset (ml. OP Yrityspankki) ovat toissijaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista. OP Ryhmän keskusrahallaitoksena toimiva OP Yrityspankki Oyj kuuluu talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (jäljempänä Yhteenliittymälaki) tarkoitettuun yhteenliittymään, johon kuuluvat myös yhteenliittymän keskusyhteisö (OP Osuuskunta), OP-Palvelut Oy, keskusyhteisön muut jäsenluottolaitokset, keskusyhteisön ja jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yhteisöt sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yksin tai yhdessä omistavat yli puolet.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmä muodostuu noin 170 osuuspankista ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta tytäryhtiöineen. Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset ovat toissijaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista. OP Ryhmän keskusrahallaitoksena toimiva OP Yrityspankki Oyj kuuluu talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (jäljempänä Yhteenliittymälaki) tarkoitettuun yhteenliittymään, johon kuuluvat myös yhteenliittymän keskusyhteisö (OP Osuuskunta), OP-Palvelut Oy, keskusyhteisön muut jäsenluottolaitokset, keskusyhteisön ja jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yhteisöt sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yksin tai yhdessä omistavat yli puolet.</p> <p>OP Ryhmän rakenne 31.3.2017:</p>

		<p style="text-align: center;">OP RYHMÄ</p> <p style="text-align: center;">1,8 milj. omistaja-asiakasta, joista 90 % kotitalouksia</p> <p style="text-align: center;">↓ Omistus 100 %</p> <p style="text-align: center;">172 OP Ryhmään kuuluvaa jäsenosuuspankkia</p> <p style="text-align: center;">↓ Omistus 100 %</p> <p style="text-align: center;">OP OSUUSKUNTA</p> <p style="text-align: center;">MERKITTÄVÄT TYTÄRYRITYKSET</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 33%;">OP Yrityspankki Oyj*</td> <td style="width: 33%;">OP Varainhoito Oy*</td> <td style="width: 33%;">OVY Vakuutus Oy*</td> </tr> <tr> <td>• OP Vakuutus Oy**</td> <td>OP Kiinteistösjointus Oy*</td> <td>Pivo Wallet Oy*</td> </tr> <tr> <td>Helsingin Seudun Osuuspankki***</td> <td>OP Henkivakuutus Oy*</td> <td>Checkout Finland Oy*</td> </tr> <tr> <td>OP Asuntoluottopankki Oyj*</td> <td>OP Rahastoyhtiö Oy*</td> <td></td> </tr> <tr> <td>OP Korttityhtiö Oyj*</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>OP Prosessipalvelut Oy*</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>OP Palvelut Oy*</td> <td></td> <td></td> </tr> </table> <p style="font-size: small;">* OP Osuuskunnan omistus 100 % ** Suunnitella siirtää tytäryhtiöineen OP Yrityspankki Oyj:stä OP Osuuskunnan suoraan omistukseen tulevaisuudessa *** OP Osuuskunnan määräysvalta 2/3 KESKINÄINEN VASTUU OP Osuuskunta ja OP Ryhmän jäsenluottolaitokset, jotka kuuluvat keskinäisen vastuun piiriin, on merkitty kuvaan oranssilla.</p>	OP Yrityspankki Oyj*	OP Varainhoito Oy*	OVY Vakuutus Oy*	• OP Vakuutus Oy**	OP Kiinteistösjointus Oy*	Pivo Wallet Oy*	Helsingin Seudun Osuuspankki***	OP Henkivakuutus Oy*	Checkout Finland Oy*	OP Asuntoluottopankki Oyj*	OP Rahastoyhtiö Oy*		OP Korttityhtiö Oyj*			OP Prosessipalvelut Oy*			OP Palvelut Oy*																																				
OP Yrityspankki Oyj*	OP Varainhoito Oy*	OVY Vakuutus Oy*																																																							
• OP Vakuutus Oy**	OP Kiinteistösjointus Oy*	Pivo Wallet Oy*																																																							
Helsingin Seudun Osuuspankki***	OP Henkivakuutus Oy*	Checkout Finland Oy*																																																							
OP Asuntoluottopankki Oyj*	OP Rahastoyhtiö Oy*																																																								
OP Korttityhtiö Oyj*																																																									
OP Prosessipalvelut Oy*																																																									
OP Palvelut Oy*																																																									
B.9.	Tulosennuste	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>Vuoden 2017 näkymät: OP Yrityspankki -konsernin tuloksen ennen veroja vuonna 2017 odotetaan jäävän saman tasoiseksi tai pienemmäksi kuin vuonna 2016.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>Vuoden 2017 tuloksen arvioidaan muodostuvan kasvavien kehittämiskulujen ja muiden strategian toteutuksesta aiheutuvien kulujen johdosta saman tasoiseksi tai pienemmäksi kuin vuoden 2016 tulos.</p>																																																							
B.10.	Tilintarkastuskertomuksien huomautukset	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>Ei sovellu. Tilintarkastuskertomuksissa ei ole esitetty huomautuksia.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>Ei sovellu. Tilintarkastuskertomuksissa ei ole esitetty huomautuksia.</p>																																																							
B.12.	Historialliset tiedot, kehitysnäkymät, merkittävät muutokset	<p>Liikkeeseenlaskijan konsernin keskeisiä historiallisia tunnuslukuja:</p> <p style="text-align: center;">Tuloslaskelma</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">Milj. €</th> <th style="text-align: right;">10–12/ 2016</th> <th style="text-align: right;">10–12/ 2015</th> <th style="text-align: right;">1–12/ 2016</th> <th style="text-align: right;">1–12/ 2015</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Korkokate</td> <td style="text-align: right;">50</td> <td style="text-align: right;">56</td> <td style="text-align: right;">228</td> <td style="text-align: right;">220</td> </tr> <tr> <td>Vakuutuskate</td> <td style="text-align: right;">135</td> <td style="text-align: right;">124</td> <td style="text-align: right;">534</td> <td style="text-align: right;">507</td> </tr> <tr> <td>Nettopalkkiotuotot</td> <td style="text-align: right;">-14</td> <td style="text-align: right;">6</td> <td style="text-align: right;">-4</td> <td style="text-align: right;">37</td> </tr> <tr> <td>Sijoitustoiminnan nettotuotot</td> <td style="text-align: right;">94</td> <td style="text-align: right;">47</td> <td style="text-align: right;">247</td> <td style="text-align: right;">319</td> </tr> <tr> <td>Liiketoiminnan muut tuotot</td> <td style="text-align: right;">3</td> <td style="text-align: right;">8</td> <td style="text-align: right;">33</td> <td style="text-align: right;">29</td> </tr> <tr> <td>Osuus osakkuusyritysten tuloksesta</td> <td style="text-align: right;">-2</td> <td style="text-align: right;">0</td> <td style="text-align: right;">-2</td> <td style="text-align: right;">0</td> </tr> <tr> <td>Tuotot yhteensä</td> <td style="text-align: right;">266</td> <td style="text-align: right;">242</td> <td style="text-align: right;">1 037</td> <td style="text-align: right;">1 113</td> </tr> <tr> <td>Henkilöstökulut</td> <td style="text-align: right;">42</td> <td style="text-align: right;">39</td> <td style="text-align: right;">162</td> <td style="text-align: right;">155</td> </tr> <tr> <td>Poistot ja arvonalentumiset</td> <td style="text-align: right;">14</td> <td style="text-align: right;">13</td> <td style="text-align: right;">51</td> <td style="text-align: right;">49</td> </tr> <tr> <td>Liiketoiminnan muut kulut</td> <td style="text-align: right;">82</td> <td style="text-align: right;">68</td> <td style="text-align: right;">281</td> <td style="text-align: right;">253</td> </tr> </tbody> </table>	Milj. €	10–12/ 2016	10–12/ 2015	1–12/ 2016	1–12/ 2015	Korkokate	50	56	228	220	Vakuutuskate	135	124	534	507	Nettopalkkiotuotot	-14	6	-4	37	Sijoitustoiminnan nettotuotot	94	47	247	319	Liiketoiminnan muut tuotot	3	8	33	29	Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-2	0	-2	0	Tuotot yhteensä	266	242	1 037	1 113	Henkilöstökulut	42	39	162	155	Poistot ja arvonalentumiset	14	13	51	49	Liiketoiminnan muut kulut	82	68	281	253
Milj. €	10–12/ 2016	10–12/ 2015	1–12/ 2016	1–12/ 2015																																																					
Korkokate	50	56	228	220																																																					
Vakuutuskate	135	124	534	507																																																					
Nettopalkkiotuotot	-14	6	-4	37																																																					
Sijoitustoiminnan nettotuotot	94	47	247	319																																																					
Liiketoiminnan muut tuotot	3	8	33	29																																																					
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-2	0	-2	0																																																					
Tuotot yhteensä	266	242	1 037	1 113																																																					
Henkilöstökulut	42	39	162	155																																																					
Poistot ja arvonalentumiset	14	13	51	49																																																					
Liiketoiminnan muut kulut	82	68	281	253																																																					

	Kulut yhteensä	137	120	494	457
	Saamisten arvonalentumiset	23	9	37	29
	OP-bonukset omistaja-asiakkaille	0	0	2	2
	Tulos ennen veroja	105	112	504	625
	Tuloverot	24	22	102	120
	Tulos jatkuvista toiminnoista	81	89	402	505
	Tulos lopetetuista toiminnoista		8		22
	Kauden tulos	81	97	402	527
	Jakautuminen:				
	Emoyhtiön omistajille	79	92	399	517
	Määräysvallattomille omistajille	1	5	3	10
	Kauden tulos	81	97	402	527
	Laaja tuloslaskelma				
	Kauden tulos	81	97	402	527
	Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
	Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)	-31	38	-79	64
	Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
	Käyvän arvon rahaston muutos				
	Käypään arvoon arvostamisesta	-26	-1	104	-135
	Rahavirran suojauksesta	-3	-1	-7	-7
	Muuntoerot	0	0	0	0
	Tuloverot				
	Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
	Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)	6	-8	16	-13
	Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
	Käypään arvoon arvostamisesta	5	0	-21	27
	Rahavirran suojauksesta	1	0	1	1
	Kauden laaja tulos	33	126	416	466
	Laajan tuloksen jakautuminen:				
	Emoyhtiön omistajille	32	124	412	458
	Määräysvallattomille omistajille	1	2	4	8
	Kauden laaja tulos	33	126	416	466
	Emoyrityksen omistajille kuuluva laaja tulos ja-kautuu seuraavasti:				
	Jatkuvat toiminnot	32	116	412	436
	Lopetetut toiminnot		8		22
	Yhteensä	32	124	412	458
	Tase				
			31.12.	31.12.	
	Milj. €		2016	2015	
	Käteiset varat		9 336	8 469	
	Saamiset luottolaitoksilta		9 458	9 678	

Kaupankäynnin rahoitusvarat	638	852
Johdannaissopimukset	4 678	5 045
Saamiset asiakkailta	18 702	17 183
Sijoitusomaisuus	16 698	14 881
Osuudet osakkuusyryyksissä	46	16
Aineettomat hyödykkeet	790	781
Aineelliset hyödykkeet	93	58
Muut varat	2 488	1 965
Verosaamiset	46	35
Varat yhteensä	62 974	58 964
Velat luottolaitoksille	10 332	5 209
Johdannaissopimukset	4 398	4 959
Velat asiakkaille	16 178	17 549
Vakuutusvelka	3 008	2 917
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	19 826	19 475
Varaukset ja muut velat	3 231	3 005
Verovelat	405	370
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1 592	1 737
Velat yhteensä	58 969	55 223
Oma pääoma		
Emoyhtiön omistajien osuus		
Osakepääoma	428	428
Käyvän arvon rahasto	197	120
Muut rahastot	1 093	1 093
Kertyneet voittovarot	2 179	1 996
Määräysvallattomien omistajien osuus	109	105
Oma pääoma yhteensä	4 005	3 741
Velat ja oma pääoma yhteensä	62 974	58 964
Luottolaitosvakavaraisuus		
Luottolaitosvakavaraisuus on esitetty EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) (CRR) mukaisesti.		
Omat varat, milj. €	31.12.2016	31.12.2015
OP Yrityspankki -konsernin oma pääoma	4 005	3 741
Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta	-279	-365
Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus	-6	-11
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	3 720	3 364
Aineettomat hyödykkeet	-76	-73
Eläkevastuun ylikate ja arvostusoikaisu	-23	-20
Ennakoitu voitonjako	-201	-155
Arvonalentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-126	-115
Ydinpääoma (CET1)	3 295	3 001
Pääomalainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	140	192
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	140	192

	Ensisijainen pääoma (T1)	3 435	3 193
	Debentuurilainat	1 193	1 207
	Toissijainen pääoma (T2)	1 193	1 207
	Omat varat yhteensä	4 628	4 400
	Pääomalainoihin on sovellettu vanhoja pääomainstrumentteja koskevia siirtymäsäännöksiä. Kesäkuussa 2016 lunastettiin takaisin JPY10 miljardin pääomalaina, josta omiin varoihin oli vertailukaudella luettu 52 miljoonaa euroa.		
	Kokonaisriski, milj. €	31.12.2016	31.12.2015
	Luotto- ja vastapuoliriski	19 354	18 155
	Standardimenetelmä (SA)	1 861	1 778
	Valtio- ja keskuspankkivastuut	33	23
	Luottolaitosvastuut	51	53
	Yritysvastuut	1 623	1 575
	Vähittäisvastuut	12	75
	Muut		
	**	64	51
	Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)	17 493	16 377
	Luottolaitosvastuut	1 141	1 147
	Yritysvastuut	11 551	10 725
	Vähittäisvastuut	983	710
	Oman pääoman ehtoiset sijoitukset *	3 741	3 730
	Muut	77	65
	Markkina- ja selvitysrisi, standardimenetelmä	1 329	1 450
	Operatiivinen riski, standardimenetelmä	1 163	1 297
	Muut riskit***	253	390
	Yhteensä	22 099	21 292
	* Oman pääoman ehtoisten sijoitusten riskipaino sisältää 3,7 miljardia euroa OP Ryhmän sisäisistä vakuutusyhtiösijoituksista.		
	** Muiden vastuiden riskipainosta 45 miljoonaa euroa (31) on laskennallisia verosaamia, jotka käsitellään 250 prosentin riskipainolla ydinpääomista vähentämisen sijaan.		
	*** Vastuun arvonokaisu (CVA)		
	Suhdeluvut, %	31.12.2016	31.12.2015
	Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	14,9	14,1
	Tier 1 -vakavaraisuussuhde	15,5	15,0
	Vakavaraisuussuhde	20,9	20,7
	Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %	31.12.2016	31.12.2015
	Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	14,9	14,1
	Tier 1 -vakavaraisuussuhde	14,9	14,1
	Vakavaraisuussuhde	20,3	19,8

		Pääomavaatimus, milj. €	31.12.2016	31.12.2015	
		Omat varat	4 628	4 400	
		Pääomavaatimus	2 327	2 238	
		Puskuri pääomavaatimukseen	2 301	2 162	
		Pääomavaatimus muodostuu minimivaateesta 8 prosenttia, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.			
		Pankin kehitysnäkymissä ei ole tapahtunut merkittäviä kielteisiä muutoksia viimeisen tarkastetun tilinpäätöksen julkistamispäivän jälkeen.			
		Pankin taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia 31.12.2016 jälkeen.			
		OP Ryhmän keskeisiä historiallisia tunnuslukuja:			
		Tuloslaskelma			
			10–12/	10–12/	1–12/
		Milj. €	2016	2015	2016
		Korkokate	260	259	1 058
		Vakuutuskate	140	129	558
		Nettopalkkiotuotot	222	202	859
		Sijoitustoiminnan nettotuotot	108	64	390
		Liiketoiminnan muut tuotot	18	12	122
		Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-4	3	1
		Tuotot yhteensä	743	670	2 989
		Henkilöstökulut	199	208	762
		Poistot ja arvonalentumiset	44	42	160
		Liiketoiminnan muut kulut	188	166	646
		Kulut yhteensä	431	415	1 567
		Saamisten arvonalentumiset	41	31	77
		OP-bonukset omistaja-asiakkaille	53	49	206
		Tulos ennen veroja	218	175	1 138
		Tuloverot	41	34	223
		Kauden tulos	177	141	915
		Jakautuminen:			
		Omistajille	177	137	913
		Määräysvallattomille omistajille	0	4	2
		Kauden tulos	177	141	915
		Laaja tuloslaskelma			
		Kauden tulos	177	141	915
		Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
		Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)	-27	286	-329
		Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			519

	Käyvän arvon rahaston muutos				
	Käypään arvoon arvostamisesta	-54	12	176	-205
	Rahavirran suojauksesta	-59	-1	-35	-14
	Muuntoerot	0	0	0	0
	Tuloverot				
	Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
	Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)	5	-57	66	-104
	Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
	Käypään arvoon arvostamisesta	11	-2	-35	41
	Rahavirran suojauksesta	12	0	7	3
	Kauden laaja tulos	66	378	764	1 093
	Laajan tuloksen jakautuminen:				
	Omistajille	63	378	726	1 077
	Määräysvallattomille omistajille	3	1	38	16
	Kauden laaja tulos	66	378	764	1 093
	Tase				
			31.12.	31.12.	
	Milj. €		2016	2015	
	Käteiset varat		9 471	8 619	
	Saamiset luottolaitoksilta		337	425	
	Kaupankäynnin rahoitusvarat		692	928	
	Johdannaissopimukset		4 732	5 072	
	Saamiset asiakkailta		78 604	75 192	
	Sijoitusomaisuus		25 105	20 784	
	Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat		9 168	8 640	
	Osuudet osakkuusyrityksissä		91	93	
	Aineettomat hyödykkeet		1 474	1 395	
	Aineelliset hyödykkeet		871	843	
	Muut varat		2 992	2 347	
	Verosaamiset		210	118	
	Varat yhteensä		133 747	124 455	
	Velat luottolaitoksille		4 669	1 673	
	Johdannaissopimukset		4 044	4 678	
	Velat asiakkaille		60 077	58 220	
	Vakuutusvelka		10 586	7 705	
	Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista		9 205	8 666	
	Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		28 287	27 706	
	Varaukset ja muut velat		4 226	3 921	
	Verovelat		894	866	
	Lisäosuudet		77	106	
	Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		1 445	1 590	
	Velat yhteensä		123 509	115 131	
	Oma pääoma				

		OP Ryhmän omistajien osuus		
		Osuuspääoma		
		Jäsenosuudet	166	154
		Tuotto-osuudet	2 719	2 502
		Käyvän arvon rahasto	318	242
		Muut rahastot	2 108	2 085
		Kertyneet voittovarot	4 824	4 271
		Määräysvallattomien omistajien osuus	102	70
		Oma pääoma yhteensä	10 237	9 324
		Velat ja oma pääoma yhteensä	133 747	124 455
		 Luottolaitosvakavaraisuus		
		Luottolaitosvakavaraisuus on esitetty OP Yhteenliittymästä EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) (CRR) mukaisesti.		
			31.12.2016	31.12.2015
		Omat varat, milj. €		
		OP Ryhmän oma pääoma	10 237	9 324
		Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta	-168	-200
		Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus	-41	-69
		Lisäosuuspääomat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	77	143
		Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	10 105	9 197
		Aineettomat hyödykkeet	-620	-518
		Eläkevastuun ylikate ja arvostusoikaisu	-64	-131
		Takaisinmaksettavat osuuspääomat	-156	
		Ennakoitu voitonjako	-83	-66
		Arvonalentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-309	-306
		Ydinpääoma (CET1)	8 872	8 176
		Pääomalainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	81	141
		Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	81	141
		Ensisijainen pääoma (T1)	8 954	8 316
		Debentuurilainat	1 239	1 253
		Toissijainen pääoma (T2)	1 239	1 253
		Omat varat yhteensä	10 192	9 569
		Ydinpääomasta (CET1) on vähennetty varovaisen arvostamisen oikaisu 36 (69) miljoonaa euroa.		
		Lisäosuuspääomiin ja pääomalainoihin on sovellettu vanhoja pääomainstrumentteja koskevia siirtymäsäännöksiä. Kesäkuussa 2016 lunastettiin takaisin JPY10 miljardin pääomalaina, josta omiin varoihin oli vertailukaudella luettu 52 miljoonaa euroa. Ydinpääomasta on vähennetty valvojalta saadun osuuspääomien palautusluvan mukainen määrä 156 miljoonaa euroa.		
			31.12.2016	31.12.2015
		Kokonaisriski, milj. €		
		Luotto- ja vastapuoliriski	38 853	36 445
		Standardimenetelmä (SA)	3 233	3 026
		Valtio- ja keskuspankkivastuut	39	27

Luottolaitosvastuut	36	29
Yritysvastuut	1 812	1 838
Vähittäisvastuut	1 039	910
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset		72
Muut		
**	307	151
Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)	35 620	33 418
Luottolaitosvastuut	1 143	1 149
Yritysvastuut	20 913	19 587
Vähittäisvastuut	4 698	3 976
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset *	7 605	7 412
Muut	1 261	1 294
Markkina- ja selvitysrisi, standardimenetelmä	1 329	1 464
Operatiivinen riski, standardimenetelmä	3 666	3 521
Muut riskit***	253	394
Yhteensä	44 101	41 824
* Oman pääoman ehtoisten sijoitusten riskipaino sisältää 6,5 miljardia euroa OP Ryhmän sisäisistä vakuutus-yhtiösijoituksista.		
** Muiden vastuiden riskipainosta 253 miljoonaa (100) euroa on laskennallisia verosaamisia, jotka käsitellään 250 prosentin riskipainolla ydinpääomista vähentämisen sijaan.		
*** Vastuun arvonokaisu (CVA)		
Suhdeluvut, %	31.12.2016	31.12.2015
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	20,1	19,5
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	20,3	19,9
Vakavaraisuussuhde	23,1	22,9
Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %	31.12.2016	31.12.2015
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	19,9	19,2
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	19,9	19,2
Vakavaraisuussuhde	22,8	22,2
Pääomavaatimus, milj. €	31.12.2016	31.12.2015
Omat varat	10 192	9 569
Pääomavaatimus	5 520	4 394
Puskuri pääomavaatimukseen	4 673	5 175
Pääomavaatimus 12,5% muodostuu minimivaateesta 8 %, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 %, O-SII-pääomavaatimuksesta 2,0 % ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista. O-SII-pääomavaatimus tuli voimaan 1.1.2016 alkaen.		
Velkaantunelus, milj. €	31.12.2016	31.12.2015
Ensisijainen pääoma (T1)	8 954	8 316
Vastuut yhteensä	120 257	114 780
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	7,4	7,2
Velkaantumisastetta kuvaava mittari eli vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) esitetään Komission delegoidun asetuksen mukaisesti. Säännösluonnosten mukainen minimitaso on kolme prosenttia. Vähimmäisomavaraisuusaste on laskettu katsauskauden lopun luvuilla.		

OP Ryhmän kehitysnäkymissä ei ole tapahtunut merkittäviä kielteisiä muutoksia viimeisen tarkastetun tilinpäätöksen julkistamispäivän jälkeen.

OP Ryhmä sai 2.2.2017 Euroopan keskuspankin (EKP) päätöksen asettaa OP Ryhmän vähittäisvastuille riskipainolattiat 18 kuukauden määräajaksi. Päätöksen taustalla ovat EKP:n havaitsemat puutteet OP Ryhmän vakavaraisuuden laskennassa käyttämän IRBA-menetelmän (Internal Ratings Based Approach) hallinnointi- ja validointiprosessissa, erityisesti validointien viivästyminen. OP Ryhmä on jo korjannut keskeisimmiltä osin EKP:n havaitsemia puutteita, ja loput korjauksista toimenpiteistä saatetaan loppuun mahdollisimman pian. Vähittäisvastuiden keskimääräisiä riskipainoja kasvattavat riskipainolattiat ovat henkilöasiakkaiden kiinteistövakuudellisille vastuille 15,4 prosenttia ja pk-yritysten kiinteistövakuudellisille vastuille 24,9 prosenttia. Riskipainolattiat laskivat CET1-vakavaraisuutta 1,8 prosenttiyksikköä.

Lukuun ottamatta edellä mainittuja tapahtumia OP Ryhmän taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia 31.12.2016 jälkeen.

Liikkeeseenlaskijan konsernin keskeiset historialliset tunnusluvut ovat kehittyneet seuraavasti osavuosikatsauskaudella 1.1. – 31.3.2017 (Huom! Osavuosikatsauskauden tunnusluvut ovat tilintarkastamattomat):

Tuloslaskelma

Milj. €	1–3/ 2017	1–3/ 2016
Korkokate	55	60
Vakuutuskate	111	123
Nettopalkkiotuotot	-2	7
Sijoitustoiminnan nettotuotot	103	38
Liiketoiminnan muut tuotot	9	10
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	1	0
Tuotot yhteensä	278	238
Henkilöstökulut	43	42
Poistot ja arvonalentumiset	14	12
Liiketoiminnan muut kulut	82	64
Kulut yhteensä	139	118
Saamisten arvonalentumiset	4	8
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	0	0
Tulos ennen veroja	133	111
Tuloverot	25	22
Kauden tulos	109	89
Jakautuminen:		
Emoyhtiön omistajille	108	89
Määräysvallattomille omistajille	0	0
Kauden tulos	109	89
Laaja tuloslaskelma		
Kauden tulos	109	89
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		

	Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)	3	-31
	Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
	Käyvän arvon rahaston muutos		
	Käypään arvoon arvostamisesta	0	5
	Rahavirran suojauksesta	0	0
	Muuntoerot	0	0
	Tuloverot		
	Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
	Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)	-1	6
	Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
	Käypään arvoon arvostamisesta	0	-1
	Rahavirran suojauksesta	0	0
	Kauden laaja tulos	111	68
	Laajan tuloksen jakautuminen:		
	Emoyhtiön omistajille	110	66
	Määräysvallattomille omistajille	1	1
	Kauden laaja tulos	111	68
	Tase		
		31.3.	31.12.
	Milj. €	2017	2016
	Käteiset varat	11 845	9 336
	Saamiset luottolaitoksilta	8 097	9 458
	Kaupankäynnin rahoitusvarat	619	638
	Johdannaissopimukset	4 240	4 678
	Saamiset asiakkailta	19 275	18 702
	Sijoitusomaisuus	15 895	16 698
	Osuudet osakkuusyrityksissä	52	46
	Aineettomat hyödykkeet	787	790
	Aineelliset hyödykkeet	99	93
	Muut varat	2 629	2 488
	Verosaamiset	48	46
	Varat yhteensä	63 587	62 974
	Velat luottolaitoksille	11 464	10 332
	Johdannaissopimukset	3 942	4 398
	Velat asiakkaille	16 863	16 178
	Vakuutusvelka	3 288	3 008
	Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	19 090	19 826
	Varaukset ja muut velat	3 030	3 231
	Verovelat	409	405
	Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1 589	1 592
	Velat yhteensä	59 675	58 969

	Oma pääoma		
	Emoyhtiön omistajien osuus		
	Osakepääoma	428	428
	Käyvän arvon rahasto	196	197
	Muut rahastot	1 093	1 093
	Kertyneet voittovarot	2 088	2 179
	Määräysvallattomien omistajien osuus	108	109
	Oma pääoma yhteensä	3 912	4 005
	Velat ja oma pääoma yhteensä	63 587	62 974
	Luottolaitosvakavaraisuus		
	Luottolaitosvakavaraisuus on esitetty EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) (CRR) mukaisesti.		
	Omat varat, milj. €	31.3.2017	31.12.2016
	OP Yrityspankki -konsernin oma pääoma	3 912	4 005
	Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta	-307	-279
	Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus	-6	-6
	Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	3 600	3 720
	Aineettomat hyödykkeet	-77	-76
	Eläkevastuun ylikate ja arvostusoikaisu	-19	-23
	Ennakoitu voitonjako	-54	-201
	Arvon alentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-128	-126
	Ydinpääoma (CET1)	3 321	3 295
	Pääomalainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	137	140
	Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	137	140
	Ensisijainen pääoma (T1)	3 458	3 435
	Debentuurilainat	1 176	1 193
	Toissijainen pääoma (T2)	1 176	1 193
	Omat varat yhteensä	4 634	4 628
	Pääomalainoihin on sovellettu vanhoja pääomainstrumentteja koskevia siirtymäsäännöksiä.		
	Kokonaisriski, milj. €	31.3.2017	31.12.2016
	Luotto- ja vastapuoliriski	19 715	19 354
	Standardimenetelmä (SA)	1 884	1 861
	Valtio- ja keskuspankkivastuut	33	33
	Luottolaitosvastuut	65	51
	Yritysvastuut	1 653	1 623
	Vähittäisvastuut	11	12
	Muut *	43	64
	Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)	17 831	17 493
	Luottolaitosvastuut	1 164	1 141

Yritysvastuut	11 856	11 551
Vähittäisvastuut	1 001	983
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset **	3 744	3 741
Muut	67	77
Markkina- ja selvitysrisi, standardimenetelmä	1 491	1 329
Operatiivinen riski, standardimenetelmä	1 266	1 163
Vastuun arvonkaisu (CVA)	293	253
Kokonaisriski yhteensä	22 765	22 099
<p>* Muiden vastuiden riskipainosta 42 miljoonaa (45) euroa on laskennallisia verosaamisia, jotka käsitellään 250 prosentin riskipainolla ydinpääomista vähentämisen sijaan.</p> <p>** Oman pääoman ehtoisten sijoitusten riskipaino sisältää 3,7 miljardia euroa OP Ryhmän sisäisistä vakuutusyhtiösijoituksista.</p>		
Suhdeluvut, %	31.3.2017	31.12.2016
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	14,6	14,9
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	15,2	15,5
Vakavaraisuussuhde	20,4	20,9
Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %	31.3.2017	31.12.2016
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	14,6	14,9
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	14,6	14,9
Vakavaraisuussuhde	19,8	20,3
Pääomavaatimus, milj. €	31.3.2017	31.12.2016
Omat varat	4 634	4 628
Pääomavaatimus	2 403	2 327
Puskuri pääomavaatimukseen	2 231	2 301
<p>Pääomavaatimus muodostuu minimivaatimuksesta 8 prosenttia, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.</p>		
<p>Pankin kehitysnäkymissä ei ole tapahtunut merkittäviä kielteisiä muutoksia viimeisen tarkastetun tilinpäätöksen julkistamispäivän jälkeen.</p> <p>Pankin taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia 31.3.2017 jälkeen.</p> <p>OP Ryhmän keskeiset historialliset tunnusluvut ovat kehittyneet seuraavasti osavuosikatsauskaudella 1.1. – 31.3.2017 (Huom! Osavuosikatsauskauden tunnusluvut ovat tilintarkastamattomat).</p>		
Tuloslaskelma		
	1-3/	1-3/

	Milj. €	2017	2016
Korkokate		258	267
Vakuutuskate		117	129
Nettopalkkiotuotot		237	224
Sijoitustoiminnan nettotuotot		122	86
Liiketoiminnan muut tuotot		34	10
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		2	2
Tuotot yhteensä		770	719
Henkilöstökulut		202	201
Poistot ja arvonalentumiset		42	37
Liiketoiminnan muut kulut		173	139
Kulut yhteensä		417	377
Saamisten arvonalentumiset		8	11
OP-bonukset omistaja-asiakkaille		51	49
Tulos ennen veroja		295	284
Tuloverot		55	54
Kauden tulos		240	229
Jakautuminen:			
Omistajille		239	229
Määräysvallattomille omistajille		1	0
Kauden tulos		240	229
Laaja tuloslaskelma			
Kauden tulos		240	229
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)		16	-193
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Käyvän arvon rahaston muutos			
Käypään arvoon arvostamisesta		-7	55
Rahavirran suojauksesta		-10	16
Muuntoerot		0	0
Tuloverot			
Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)		-3	39
Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Käypään arvoon arvostamisesta		1	-11
Rahavirran suojauksesta		2	-3
Kauden laaja tulos		238	132
Laajan tuloksen jakautuminen:			
Omistajille		225	115
Määräysvallattomille omistajille		13	17
Kauden laaja tulos		238	132
Tase			
		31.3.	31.12.

	Milj. €	2017	2016
Käteiset varat		11 960	9 471
Saamiset luottolaitoksilta		331	337
Kaupankäynnin rahoitusvarat		660	692
Johdannaissopimukset		4 284	4 732
Saamiset asiakkailta		79 509	78 604
Sijoitusomaisuus		23 918	25 105
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat		9 496	9 168
Osuudet osakkuusyrityksissä		143	91
Aineettomat hyödykkeet		1 494	1 474
Aineelliset hyödykkeet		873	871
Muut varat		3 143	2 992
Verosaamiset		222	210
Varat yhteensä		136 032	133 747
Velat luottolaitoksille		5 634	4 669
Johdannaissopimukset		3 656	4 044
Velat asiakkaille		60 975	60 077
Vakuutusvelka		10 661	10 586
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista		9 535	9 205
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		28 529	28 287
Varaukset ja muut velat		4 246	4 226
Verovelat		903	894
Lisäosuudet		73	77
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		1 442	1 445
Velat yhteensä		125 654	123 509
Oma pääoma			
OP Ryhmän omistajien osuus			
Osuuspääoma			
Jäsenosuudet		166	166
Tuotto-osuudet		2 687	2 719
Käyvän arvon rahasto		292	318
Muut rahastot		2 111	2 108
Kertyneet voittovarot		5 009	4 824
Määräysvallattomien omistajien osuus		115	102
Oma pääoma yhteensä		10 378	10 237
Velat ja oma pääoma yhteensä		136 032	133 747
Luottolaitosvakavaraisuus			
Luottolaitosvakavaraisuus on esitetty OP Yhteenliittymästä EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) (CRR) mukaisesti.			
Omat varat, milj. €		31.3.2017	31.12.2016
OP Ryhmän oma pääoma		10 378	10 237

Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta	-76	-168
Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus	-33	-41
Lisäosuuspääomat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	73	77
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	10 343	10 105
Aineettomat hyödykkeet	-643	-620
Eläkevastuun ylikate ja arvostusoikaisu	-47	-64
Takaisinmaksettavat osuuspääomat		-156
Ennakoitu voitonjako ja omasta pääomasta vähentämätön ed. tilikauden voitonjako	-49	-83
Arvon alentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-315	-309
Ydinpääoma (CET1)	9 288	8 872
Pääomalainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	81	81
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	81	81
Ensisijainen pääoma (T1)	9 370	8 954
Debentuurilainat	1 221	1 239
Toissijainen pääoma (T2)	1 221	1 239
Omat varat yhteensä	10 591	10 192
Ydinpääomasta (CET1) on vähennetty varovaisen arvostamisen oikaisu 28 (36) miljoonaa euroa.		
Lisäosuuspääomiin ja pääomalainoihin on sovellettu vanhoja pääomainstrumentteja koskevia siirtymäsäännöksiä. Vertailukaudella ydinpääomasta on vähennetty valvojalta saadun osuuspääomien palautusluvan mukainen määrä 156 miljoonaa euroa.		
Kokonaisriski, milj. €	31.3.2017	31.12.2016
Luotto- ja vastapuoliriski	39 359	38 853
Standardimenetelmä (SA)	3 290	3 233
Valtio- ja keskuspankkivastuut	39	39
Luottolaitosvastuut	40	36
Yritysvastuut	1 883	1 812
Vähittäisvastuut	1 026	1 039
Muut *	302	307
Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)	36 070	35 620
Luottolaitosvastuut	1 166	1 143
Yritysvastuut	21 502	20 913
Vähittäisvastuut	4 786	4 698
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset **	7 426	7 605
Muut	1 190	1 261
Markkina- ja selvitysrisiki, standardimenetelmä	1 491	1 329
Operatiivinen riski, standardimenetelmä	3 958	3 666
Vastuun arvon oikaisu (CVA)	293	253
Kokonaisriski yhteensä	45 101	44 101
EKP:n päätöksen mukaiset riskipainolattiat	4 396	
Kokonaisriski sisältäen riskipainolattiat	49 498	44 101

		<p>* Muiden vastuiden riskipainosta 260 miljoonaa (253) euroa on laskennallisia verosaamisia, jotka käsitellään 250 prosentin riskipainolla ydinpääomista vähentämisen sijaan.</p> <p>** Oman pääoman ehtoisten sijoitusten riskipaino sisältää 6,5 miljardia euroa OP Ryhmän sisäisistä vakuutusyhtiösijoituksista.</p> <table> <thead> <tr> <th>Suhdeluvut, %</th> <th>31.3.2017</th> <th>31.12.2016</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde</td> <td>18,8</td> <td>20,1</td> </tr> <tr> <td>Tier 1 -vakavaraisuussuhde</td> <td>18,9</td> <td>20,3</td> </tr> <tr> <td>Vakavaraisuussuhde</td> <td>21,4</td> <td>23,1</td> </tr> </tbody> </table> <table> <thead> <tr> <th>Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %</th> <th>31.3.2017</th> <th>31.12.2016</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde</td> <td>18,6</td> <td>19,9</td> </tr> <tr> <td>Tier 1 -vakavaraisuussuhde</td> <td>18,6</td> <td>19,9</td> </tr> <tr> <td>Vakavaraisuussuhde</td> <td>21,1</td> <td>22,8</td> </tr> </tbody> </table> <table> <thead> <tr> <th>Suhdeluvut ilman riskipainolattioita, %</th> <th>31.3.2017</th> <th>31.12.2016</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde</td> <td>20,6</td> <td>20,1</td> </tr> <tr> <td>Tier 1 -vakavaraisuussuhde</td> <td>20,8</td> <td>20,3</td> </tr> <tr> <td>Vakavaraisuussuhde</td> <td>23,5</td> <td>23,1</td> </tr> </tbody> </table> <p>Riskipainolattioiden vaikutus CET 1 -suhdelukuun oli -1,8 prosenttiyksikköä.</p> <table> <thead> <tr> <th>Pääomavaatimus, milj. €</th> <th>31.3.2017</th> <th>31.12.2016</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Omat varat</td> <td>10 591</td> <td>10 192</td> </tr> <tr> <td>Pääomavaatimus</td> <td>7 067</td> <td>5 520</td> </tr> <tr> <td>Puskuri pääomavaatimukseen</td> <td>3 524</td> <td>4 673</td> </tr> </tbody> </table> <p>Pääomavaatimus 14,3 prosenttia muodostuu minimivaatimuksesta 8 %, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia, O-SII-pääomavaatimuksesta 2,0 prosenttia, EKP:n asettamasta pääomavaatimuksesta (P2R) 1,75 prosenttia ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista. Vertailuvuonna pääomavaatimus oli 12,5 prosenttia. EKP:n P2R-vaatimus tuli voimaan 1.1.2017.</p> <table> <thead> <tr> <th>Velkaantuneisuus, milj. €</th> <th>31.3.2017</th> <th>31.12.2016</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ensisijainen pääoma (T1)</td> <td>9 370</td> <td>8 954</td> </tr> <tr> <td>Vastuut yhteensä</td> <td>123 259</td> <td>120 257</td> </tr> <tr> <td>Vähimmäisomavaraisuusaste, %</td> <td>7,6</td> <td>7,4</td> </tr> </tbody> </table> <p>Velkaantumistasetta kuvaava mittari eli vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) esitetään Euroopan komission delegoidun asetuksen mukaisesti. Säännösluonnosten mukainen minimitaso on kolme prosenttia.</p> <p>OP Ryhmän taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia 31.3.2017 jälkeen.</p>	Suhdeluvut, %	31.3.2017	31.12.2016	Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	18,8	20,1	Tier 1 -vakavaraisuussuhde	18,9	20,3	Vakavaraisuussuhde	21,4	23,1	Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %	31.3.2017	31.12.2016	Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	18,6	19,9	Tier 1 -vakavaraisuussuhde	18,6	19,9	Vakavaraisuussuhde	21,1	22,8	Suhdeluvut ilman riskipainolattioita, %	31.3.2017	31.12.2016	Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	20,6	20,1	Tier 1 -vakavaraisuussuhde	20,8	20,3	Vakavaraisuussuhde	23,5	23,1	Pääomavaatimus, milj. €	31.3.2017	31.12.2016	Omat varat	10 591	10 192	Pääomavaatimus	7 067	5 520	Puskuri pääomavaatimukseen	3 524	4 673	Velkaantuneisuus, milj. €	31.3.2017	31.12.2016	Ensisijainen pääoma (T1)	9 370	8 954	Vastuut yhteensä	123 259	120 257	Vähimmäisomavaraisuusaste, %	7,6	7,4
Suhdeluvut, %	31.3.2017	31.12.2016																																																												
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	18,8	20,1																																																												
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	18,9	20,3																																																												
Vakavaraisuussuhde	21,4	23,1																																																												
Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %	31.3.2017	31.12.2016																																																												
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	18,6	19,9																																																												
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	18,6	19,9																																																												
Vakavaraisuussuhde	21,1	22,8																																																												
Suhdeluvut ilman riskipainolattioita, %	31.3.2017	31.12.2016																																																												
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	20,6	20,1																																																												
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	20,8	20,3																																																												
Vakavaraisuussuhde	23,5	23,1																																																												
Pääomavaatimus, milj. €	31.3.2017	31.12.2016																																																												
Omat varat	10 591	10 192																																																												
Pääomavaatimus	7 067	5 520																																																												
Puskuri pääomavaatimukseen	3 524	4 673																																																												
Velkaantuneisuus, milj. €	31.3.2017	31.12.2016																																																												
Ensisijainen pääoma (T1)	9 370	8 954																																																												
Vastuut yhteensä	123 259	120 257																																																												
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	7,6	7,4																																																												
B.13.	Viimeaikaiset tapahtumat jotka voivat vaikuttaa maksukykyyn	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>Liikkeeseenlaskijan tiedossa ei ole sellaisia Liikkeeseenlaskijaan liittyviä viimeaikaisia tapahtumia, jotka olisivat ratkaisevia arvioitaessa Liikkeeseenlaskijan maksukykyä.</p>																																																												

		<p>OP Ryhmä:</p> <p>Liikkeeseenlaskijan tiedossa ei ole sellaisia OP Ryhmään liittyviä viimeaikaisia tapahtumia, jotka olisivat ratkaisevia arvioitaessa OP Ryhmän maksukykyä.</p>
B.14.	Konsernin sisäinen riippuvuus	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki Oyj on OP Osuuskunnan tytäryhtiö ja kuuluu sekä toiminnallisesti että omistuksellisesti kiinteästi pankki-, vakuutus- ja muita finanssipalveluja tarjoavaan OP Ryhmään ja on tätä kautta riippuvainen ryhmästä. Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset (ml. OP Yrityspankki) ovat toissijaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista Yhteenliittymälain nojalla edellä kohdassa B.5 kuvastusti.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset (ml. OP Yrityspankki) ovat toissijaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista Yhteenliittymälain nojalla edellä kohdassa B.5 kuvastusti ja tätä kautta riippuvaisia toisistaan.</p>
B.15.	Päätoimialat	<p>OP Ryhmän 10.6.2016 vahvistetun strategian ja ryhmätasoisien strategisten tavoitteiden mukaisesti OP Ryhmän tavoitteena on muuttua asteittain puhtaasta finanssitoimijasta digitaalisen ajan monialaiseksi palveluyritykseksi, jolla on vahva finanssiosaaminen. Strategiassa korostuu asiakaskokemuksen kehittäminen ja tehokkuuden parantaminen palveluita ja toimintoja digitalisoimalla sekä uusien asiakaskeskeisten liiketoimintamallien rakentaminen, jotka tarjoavat synergioita suhteessa nykyisiin finanssipalveluihin. Liiketoimintaa laajennetaan kasvattamalla muun muassa terveys- ja hyvinvointiliiketoimintaa. Tulevina vuosina OP aikoo rakentaa terveys- ja hyvinvointipalveluista neljännen liiketoiminta-alueensa pankki-, vakuutus- ja varainhoitoliiketoimintojen rinnalle.</p> <p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki harjoittaa liikepankkina luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettua liiketoimintaa ja tarjoaa myös sijoitus- ja säilytyspalveluja. Muun liiketoimintansa lisäksi OP Yrityspankki toimii OP Ryhmän keskuspankkina ja vastaa ryhmän maksuvalmiudesta sekä kansainvälisestä liiketoiminnasta.</p> <p>OP Yrityspankilla on toimintaa Suomessa ja Baltian pankkitoiminta tarjoaa rahoitusyhtiötuotteita Virossa, Latviassa ja Liettuaassa. OP Yrityspankki –konserniin kuuluvalla OP Vakuutuksella on Virossa vahinkovakuutustoimintaa harjoittava tytäryhtiö Seesam Insurance AS, jolla on sivuliikkeet Latviassa ja Liettuaassa.</p> <p>OP Ryhmän terveys- ja hyvinvointipalveluliiketoiminta on keskitetty OP Vakuutus Oy:n omistamaan, vuoden 2013 alussa toimintansa aloittaneeseen Pohjola Terveys Oy:hyn (entinen Omasairaala Oy). Valtakunnallista sairaalaverkosta rakennetaan Pohjola-nimellä.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmään kuuluvat yritykset harjoittavat pankki- ja vakuutustoimintaa ja sitä tukevaa toimintaa.</p>

B.16.	Omistus ja määräysvalta	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki on OP Ryhmän keskusyhteisön OP Osuuskunnan täysin omistama ja merkittävin tytäryhtiö.</p> <p>OP Ryhmä:</p> <p>OP Ryhmän keskusyhteisö OP Osuuskunta on osuuskunta, jonka jäseninä voivat olla osuuspankkilaissa tarkoitetut luottolaitokset, joiden säännöt tai yhtiöjärjestyksen osuuskunta on hyväksynyt. OP Osuuskunnan omistavat osuuspankit.</p>												
B.17.	Luottokelpoisuusluokitukset	<p>Liikkeeseenlaskija:</p> <p>OP Yrityspankki Oyj:n luottoluokitukset ovat seuraavat (31.3.2017):</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Luokituslaitos</th> <th>Lyhytaikainen varainhankinta</th> <th>Pitkäaikainen varainhankinta</th> <th>Näkymät</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Standard & Poor's</td> <td>A-1+</td> <td>AA-</td> <td>Vakaat</td> </tr> <tr> <td>Moody's</td> <td>P-1</td> <td>Aa3</td> <td>Vakaat</td> </tr> </tbody> </table> <p>OP Yrityspankin luottokelpoisuutta arvioidessaan luottoluokituslaitokset ottavat huomioon koko OP Ryhmän taloudellisen tilanteen, sillä ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö OP Osuuskunta sekä jäsenpankit (mukaan lukien OP Yrityspankki) ovat vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista.</p>	Luokituslaitos	Lyhytaikainen varainhankinta	Pitkäaikainen varainhankinta	Näkymät	Standard & Poor's	A-1+	AA-	Vakaat	Moody's	P-1	Aa3	Vakaat
Luokituslaitos	Lyhytaikainen varainhankinta	Pitkäaikainen varainhankinta	Näkymät											
Standard & Poor's	A-1+	AA-	Vakaat											
Moody's	P-1	Aa3	Vakaat											
B.18	Kuvaus yhteisvastuun luonteesta ja soveltamisalasta	OP Ryhmään kuuluvat jäsenluottolaitokset ja keskusyhteisö ovat keskinäisessä vastuussa toistensa veloista. Velkoja, joka ei ole saanut jäsenluottolaitokselta suoritusta erääntyneestä saatavastaan, voi vaatia suoritusta keskusyhteisöltä, kun päävelka on erääntynyt.												
B.19	OP Ryhmästä annettavat tiedot	OP Ryhmän tiedot sisältyvät kuhunkin B-jakson osatekijään ja tämän lisäksi ryhmään liittyvät riskitekijät on kuvattu kohdassa D.2.												

Jakso C – Arvopaperit		
C.1.	Tarjottavien ja/tai kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopapereiden tyypit ja lajit	<p>Arvopaperityyppi: Joukkovelkakirja</p> <p>Laji: Arvo-osuusmuotoinen</p> <p>Lainan tunnisteena oleva ISIN-koodi: FI4000266655</p>
C.2.	Valuutta	Lainan valuutta on euroa.
C.5.	Rajoitukset luovutettavuudessa	Ei sovellu. Velkakirjat ovat vapaasti luovutettavissa.
C.8.	Oikeudet, etuoikeusjärjestys ja rajoitukset	Laina lasketaan liikkeeseen rajatulle sijoittajajoukolle tarkoitettuna private placement –tyyppisenä joukkovelkakirjalainana, jolla on sama etuoikeus kuin Liikkeeseenlaskijan muilla vakuudettomilla sitoumuksilla.

		Lainalle ei ole asetettu erillistä vakuutta.
C.9	Korko, tuotto, hyvitys, takaisinmaksu ja muita tietoja	<p>Luottoriskisidonnainen rakenne:</p> <p>Lainan Nimellisarvoon kohdistuu pääomatappion riski. Mikäli Lainalle lasketta- van tuoton Kohde-etuutena oleva Viiteyhtiö kohtaa Luottovastuutapahtuman Luottovastuutapahtumakaudella, Lainan koronlaskennan perusteena oleva Las- kennallinen pääoma alenee.</p> <p>Lainan Takaisinmaksettavan määrän suuruuteen kohdistuu pääomatappion riski. Mikäli Lainan Takaisinmaksettavan määrän laskennassa käytettynä Kohde-etu- utena oleva Viiteyhtiö kohtaa Luottovastuutapahtuman, sijoittajalle Takaisinmak- settava määrä alenee. Sijoittajalle Takaisinmaksettavaan määrään vaikuttaa myös Valuuttakurssierot.</p> <p>Lainan tuoton ja Takaisinmaksettavan määrän kohde-etuutena on useampi Viite- yhtiö.</p> <p>Korkotuotto perustuu kiinteään korkoon. Lainan kiinteä korko on 5,80 % p.a. Korkotuoton maksu tapahtuu useassa erässä Laina-aikana Koronmaksupäivinä. Maksettava Korkotuotto riippuu Koronlaskuperusteesta.</p> <p>Laina-aika ja Lainan kuolettamista koskevat järjestelyt: Laina-aika on 26.7.2017 – 11.7.2022. Lainan pääoma ja tuotto maksetaan Takaisinmaksupäi- vänä ja Koronmaksupäivinä voimassa olevien lakien ja EFi:n sääntöjen ja pää- tösten mukaisesti sille, jolle arvo-osuustilin tietojen mukaan on Lainan eräpäi- vänä tai muuna maksupäivänä oikeus vastaanottaa suoritus.</p> <p>Velkapapereiden haltijoiden edustajan nimi: Ei sovellu. Velkapapereiden hal- tijalle ei nimetä edustajaa.</p>
C.10.	Tuoton johdan- naisosio	<p>Mikäli sijoittaja myy Lainan ennen eräpäivää, hänellä saattaa olla esimerkiksi markkinakehitykseen liittyvä riski, minkä johdosta voi syntyä luovutustappiota.</p> <p>Mikäli Laina pidetään Takaisinmaksupäivään asti eikä maksettavaa tuottoa muo- dostu, voi Lainan efektiivinen vuotuinen tuotto olla Valuuttakurssierotimen ja ylikurssin vuoksi negatiivinen.</p> <p>Jos Suojausinstrumentti joudutaan purkamaan Suojausinstrumenttiin kohdistu- neen Lainamuutoksen, Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuvan kulujen kasvun tai Suojausinstrumentissa tapahtuneen häiriön perusteella, Liikkeeseenlaskija maksaa velkakirjojen haltijoille Lainan Suojausinstrumentin päättymishetkellä olevan markkina-arvon, joka voi olla yli tai alle Lainan nimellisarvon.</p> <p>Luottoriskisidonnainen rakenne:</p> <p>Lainan tuoton maksu ja pääoman takaisinmaksu on sidottu Viiteyhtiön luottoris- kiin. Luottoriski toteutuu, mikäli yhdenkin viiteyhtiön osalta tapahtuu Luottovas- tuutapahtuma. Tällöin sijoittaja saattaa menettää koko sijoitetun pääoman tai osan siitä ja koron kertyminen saattaa lakata.</p> <p>Viiteyhtiöön kohdistuva Luottovastuutapahtuma voi alentaa Lainan Laskennal- lista Pääomaa ja täten vaikuttaa sijoittajalle maksettavan tuoton määrän suuruu- teen.</p> <p>Laskennallinen Pääoma määritellään erikseen kaikille Korkojaksoille Viiteyh- tiökohtaisesti:</p>

		<p>Laskennallinen Pääoma_{t,i} = Paino_i × Nimellisarvo × Häiriötön Osuus_{t,i}</p> <p>Korkojaksottainen (<i>t</i>) Viiteyhtiökohtainen (<i>i</i>) Häiriötön Osuus_{t,i} määritellään seuraavalla kaavalla:</p> <p>Kaava2:</p> $\text{Häiriötön Osuus}_{t,i} = \begin{cases} 1, & \text{jos ei Luottovastuutapahtumaa Korkojaksolla}_t \text{ tai aiemmin} \\ 0, & \text{jos on Luottovastuutapahtuma Korkojaksolla}_t \text{ tai aiemmin} \end{cases}$ <p>Sovellettaessa Kaavaa 2 Viiteyhtiön kohdatessa Luottovastuutapahtuman jollakin Korkojaksolla päätty koron kertyminen siten, että kyseisen Viiteyhtiön osuudelle pääomasta ei makseta korkoa lainkaan kyseiseltä Korkojaksolta riippumatta siitä, missä vaiheessa Korkojaksoa Luottovastuutapahtuma tapahtuu, eikä myöskään enää kyseisestä Korkojaksosta eteenpäin. Sijoittajalle maksettava tuotto on sitä pienempi mitä aiemmassa vaiheessa Laina-aikaa ja mitä useampaa Viiteyhtiötä kohtaa Luottovastuutapahtuma.</p>
C.11.	Listaus ja kaupan käynti	Lainaa ei listata.
C.15.	Kohde-etuuksien arvon vaikutus sijoituksen arvoon	Lainan arvo määritellään Kohde-etuutena olevan Viiteyhtiön Luottovastuutapahtuman tapahtumisen ja valitun tuottorakenteen perusteella. Tuottorakenne löytyy kohdasta C.10.
C.16.	Johdannaisarvopapereiden päättymispäivä tai eräpäivä	Jos Lainaan ei kohdistu ennenaikaista takaisinmaksua, päättymispäivä tai eräpäivä on sama kuin Lainan Takaisinmaksupäivä. Lainan Takaisinmaksupäivä on 11.7.2022 tai Lopullinen Takaisinmaksupäivä.
C.17.	Arvopapereiden selvitys	Arvopapereiden selvitys tapahtuu Euroclear Finland Oy:ssä.
C.18.	Kuvaus siitä, miten johdannaisarvopaperista saadaan tuottoa	Tuoton määrä riippuu Viiteyhtiön mahdollisen Luottovastuutapahtuman tapahtumisesta, Laskennallisesta pääomasta, Valuuttakurssikertoimesta ja Lainaan sovellettavasta tuottorakenteesta. Tuottorakenne löytyy kohdista C.9 ja C.10.
C.19.	Kohde-etuuden toteutushinta tai lopullinen arvostushinta	Ei sovelleta. Kohde-etuutena oleville Viiteyhtiöille ei voi laskea toteutushintaa tai lopullista arvostushintaa.
C.20.	Kuvaus kohde-etuuden tyyppistä ja siitä, mistä kohde-etuutta koskevia tietoja voi saada.	Lainan Kohde-etuuden tyyppi: Viiteyhtiön luottoriski Kohde-etuutta koskevia tietoja saa internet-osoitteesta www.markit.com

Jakso D – Riskit		
D.2.	Keskeiset tiedot tärkeimmistä liikkeenlaskijalle ominaisista riskeistä	<p><i>OP Yrityspankkiin liikkeeseenlaskijana, sen liiketoimintaan ja toimintaympäristöön sekä tämän Ohjelmaesitteen alla tarjottaviin Lainoihin liittyy riskejä, joista osa saattaa olla huomattavia. Alla oleva riskien tiivistelmä perustuu tämän Ohjelmaesitteen päivämääränä saatavilla olleisiin tietoihin ja saatavilla olleiden tietojen perusteella tehtyihin arvioihin, eikä riskien kuvaus siten ole välttämättä tyhjentävä. Mikäli jokin tai useammat alla kuvatut riskit toteutuvat, niillä voi olla merkittävä negatiivinen vaikutus markkinoihin, joilla OP Yrityspankki -konserni ja OP Ryhmä toimii ja täten myös OP Yrityspankki -konsernin ja OP Ryhmän liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.</i></p> <p>OP YRITYSPANKKI -KONSERNIN TOIMINTAAN LIITTYVIÄ RISKITEKIJÖITÄ</p> <p>Liiketoimintaan liittyvät keskeiset riskit: Toiminnan merkittävimmät riskit ovat luottoriski, markkinariskit ja likviditeettiriskit, vakuutusriskit ja sijoitusten markkinariskit sekä kaikkeen liiketoimintaan liittyvät strategiset ja operatiiviset riskit.</p> <p>Liiketoiminnan edellytykset ja yleinen taloudellinen tilanne: OP Yrityspankki -konsernin toiminnan tuloksiin voivat vaikuttaa useat tekijät, joista tärkeimpiä ovat yleinen taloudellinen tilanne Suomessa ja ulkomailla, korkojen ja osakekursien epävakaus ja muutokset valuuttakursseissa.</p> <p>Asiakkaiden maksukäyttäytyminen ja luottokelpoisuus: Luottoriski on OP Yrityspankin merkittävin riski. OP Yrityspankki -konsernin luottosalkusta mahdollisesti realisoituvien arvonalentumisten arviointi on vaikeaa. Se riippuu monesta tekijästä, kuten esimerkiksi yleisen taloudellisen tilanteen kehittymisestä, asiakkaiden ja vastapuolien luottoluokitusten muutoksista, asiakkaiden luotonhoidosta tai maksukyvyyn muutoksista, vakuuksien realisointiarvoista, rakenteellisista ja teknologian muutoksista eri toimialoilla sekä ulkoisista tekijöistä, kuten lainsäädännön ja muun sääntelyn asettamista vaatimuksista.</p> <p>Maksuvalmius ja varainhankinta: OP Yrityspankki -konserni ei välttämättä kykene täyttämään maksuvelvoitteitaan niiden erääntyessä tai rahoittamaan uudeleen erääntyviä velkoja ja täyttämään sitoumuksiaan luotonantajana, jos se ei esimerkiksi kykene hankkimaan rahoitusta velkamarkkinoilla.</p> <p>Markkinariskit ja pääomamarkkinoiden hintakehitys: OP Yrityspankki -konsernin olennaisimmat markkinariskit ovat korko-, valuutta-, luottospread-, hyödyke-, osake- ja volatilititeettiriskit. Muutokset pääomamarkkinoilla vaikuttavat lähinnä vahinkovakuustoiminnan sijoitusomaisuuden tuottoihin, kaupankäynnin nettotuottoihin ja maksuvalmiusreservien tuottoihin.</p> <p>Systemiriski: Kotimaan ja kansainvälisen rahoitusjärjestelmän ja pääomamarkkinoiden keskinäisten riippuvuuksien johdosta, ulkomaisten tai kotimaisten pankkien tai muiden rahoituslaitosten taloudelliset ongelmat, saattavat aiheuttaa ongelmia myös muille finanssialalla toimiville yrityksille.</p> <p>Kilpailu: Pankki-, vahinkovakuutus- ja varallisuudenhoitotoimialat ovat erittäin kilpailtuja niillä markkinoilla, joilla OP Yrityspankki -konserni toimii.</p> <p>OP Yrityspankin strategiaan liittyviä riskitekijöitä: OP Ryhmällä on ryhmätasoinen kesäkuussa 2016 vahvistettu strategia, jonka tavoitteena on muuttua asteittain puhtaasta finanssitoimijasta digitaalisen ajan monialaiseksi palveluyri-</p>

tykseksi, jolla on vahva finanssiosaaminen. Jos OP Yrityspankki ei onnistu toteuttamaan OP Ryhmän strategiaa osaltaan menestyksekkäästi, sillä voisi olla olennaisen haitallinen vaikutus OP Yrityspankin liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Mahdollisiin yritysjärjestelyihin ja yhteistyösopimuksiin liittyviä riskejä: OP Yrityspankki -konsernissa suunnitellaan edelleen rakennejärjestelyä, jossa myös vahinkovakuutussegmentti siirrettäisiin OP Yrityspankki -konsernista OP Osuuskunnan suoraan omistukseen. Lisäksi arvioidaan mahdollisuutta eriyttää keskuspankkitoiminnot OP Osuuskunnan täysin omistamalle tytäryhtiölle. Näiden järjestelyjen toteutustavasta tai aikataulusta ei ole tehty päätöksiä. Mikäli nämä rakennejärjestelyt toteutettaisiin, niillä voisi olla vaikutusta OP Yrityspankin liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

OP Yrityspankki -konserni saattaa jatkossa harkita strategisia yritysjärjestelyitä ja yhteistyösopimuksia. Ei voi olla varmuutta siitä, että OP Yrityspankki -konserni onnistuisi tällaisia hankkeita koskevien suunnitelmien toteuttamisessa tai että hankinnat ja niiden toteutus onnistuisivat odotusten mukaisesti. OP Yrityspankki ei voi taata, että odotetut integraatio- ja synergiatavoitteet toteutuisivat. Mikäli OP Yrityspankki ei onnistuisi toteuttamaan mahdollisia yritysjärjestelyitä menestyksekkäästi, sillä voi olla olennaisen haitallinen vaikutus OP Yrityspankin liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Vakavaraisuus: OP Yrityspankki -konsernin täytyy kulloinkin sovellettavien säännösten mukaisesti täyttää sen toimintaa koskevat vakavaraisuusvaatimukset, mikä on myös sen toimiluvan edellytys. OP Yrityspankki -konsernin pääomarakenteen ja vakavaraisuussuhteen muutokset voivat vaikuttaa OP Yrityspankin luottokelpoisuusluokitukseen sekä varainhankintaan ja sen kustannuksiin.

Jäsenluottolaitosten keskinäiseen vastuuseen liittyviä riskitekijöitä: Yhteisliittymälain mukaisesti jäsenluottolaitokset, mukaan lukien OP Yrityspankki ja OP Osuuskunta, ovat keskinäisessä vastuussa toistensa veloista sitä kautta, että ne ovat velvollisia osallistumaan toisen jäsenluottolaitoksen selvitystilän ehkäisemiseksi tarvittaviin tukitoimiin sekä keskusyhteisön toisen jäsenluottolaitoksen puolesta suorittaman velan maksuun. Jäsenluottolaitoksilla on lisäksi keskusyhteisön maksukyvyttömyystilanteessa osuuskuntalain ja keskusyhteisön sääntöjen mukainen rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista. Tällä voisi olla olennainen haitallinen vaikutus OP Yrityspankki -konsernin liiketoimintaan, toiminnan tuloksiin ja taloudelliseen asemaan.

Operatiiviseen toimintaan liittyviä riskejä: Merkittävimmät tunnistetut operatiiviset riskit liittyvät järjestelmiin, liiketoiminnan prosesseihin, dokumentaation oikeellisuuteen sekä toiminnan resursointiin.

Vahinkovakuutustoimintaan liittyviä riskejä: Merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät riskin valintaan ja hinnoitteluun, jälleenvakuutussuojan hankkimiseen ja vakuutusvelan riittävyteen. Vakuutusriskien lisäksi merkittävä vakuutustoiminnan riski muodostuu vakuutusvelkaa ja omaa pääomaa kattavan omaisuuden sijoitusriskistä. Sijoitustoiminnan merkittävimmät riskit ovat markkina- luotto- ja likviditeettiriskit, jotka voivat toteutua sijoitusomaisuuden odotettua alhaisempana tuottona tai sijoitusten arvojen alentumisena.

Ihmisen toiminnasta johtuvat katastrofit ja luonnonkatastrofit: Ihmisen toiminnasta johtuvien katastrofien tai luonnonkatastrofien perusteella tehdyt korvausvaatimukset voivat aiheuttaa huomattavaa kausikohtaista vaihtelua Vahinkovakuutuksen taloudellisessa tuloksessa. Vakuutettujen kohteiden arvonnousu,

		<p>maantieteellinen keskittyminen ja inflaatiovaikutukset voivat lisätä katastrofien johdosta tehtyjen korvausvaatimusten suuruutta.</p> <p>Lainsäädäntöön ja määräyksiin liittyviä riskejä</p> <p>Sääntelyyn liittyviä riskejä: OP Yrityspankki -konserni toimii kattavasti säännellyllä toimialalla. OP Yrityspankki -konsernin on täytettävä muun muassa vähimmäispääomaa ja vakavaraisuutta, taloudellisten tietojen ja aseman raportointia ja vastuita sekä voitonjakoa koskevan sääntelyn sekä osuuspankkilain ja yhteenliittymälain säännösten vaatimukset. Tietyt OP Yrityspankki -konsernissa tehtävät päätökset edellyttävät myös viranomaisten tai yhteenliittymän keskusyhteisön etukäteen antamaa hyväksyntää tai viranomaisille tehtyä ilmoitusta.</p> <p>Oikeudellisia ja oikeudenkäyntiriskejä: OP Yrityspankin asiakkaiden tai vastapuolten kanteet OP Yrityspankia vastaan voivat johtaa oikeusprosesseihin. Jos OP Yrityspankin todetaan rikkoneen velvollisuuksiaan, se voi olla velvollinen maksamaan vahingonkorvausta. Tällaisella mahdollisella oikeudenkäynnillä voisi myös olla haitallinen vaikutus OP Yrityspankin maineeseen sen asiakkaiden ja vastapuolten näkökulmasta.</p> <p>Veroriskejä: Verokantojen tai verolainsäädännön muutoksiin tai virheellisiin tulointoihin liittyy veroriski. Veroriskin toteutuminen saattaisi johtaa maksunkorotuksiin tai veroviranomaisten määräämiin sanktioihin, jotka puolestaan voivat johtaa taloudellisiin menetyksiin.</p> <p>Riippuvuus ammattitaitoisesta johdosta ja henkilökunnasta: Tietyillä työntekijöillä on erityisen tärkeää osaamista ja asiakassuhteita, jonka vuoksi he ovat siten avainasemassa OP Yrityspankin kilpailukyvyyn säilyttämisen ja kehittämisen kannalta.</p> <p>OP RYHMÄN TOIMINTAAN LIITTYVIÄ RISKITEKIJÖITÄ</p> <p>Liiketoimintaan liittyvät keskeiset riskit: Liiketoiminnan merkittävimmät riskit ovat strateginen riski, luottoriski ja likviditeettiriski sekä markkinariskit, joista jälkimmäisistä merkittävimpiä ovat korkoriski ja sijoitustoiminnan riskit. Myös vakuutusriskit, operatiiviset ja compliance -riskit sekä keskittymäriskit ovat merkittäviä finanssiryhmän liiketoiminnassa.</p> <p>Liiketoiminnan edellytykset ja yleinen taloudellinen tilanne: Yleisen taloudellisen tilanteen heikkeneminen Suomessa tai kansainvälisesti voisi vaikuttaa epäedullisesti OP Ryhmän liiketoiminnan kannattavuuteen ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>Pankkitoimintaan liittyviä luottoriskejä: Luottoriskillä tarkoitetaan riskiä siitä että vastapuoli ei täytä luottosuhteesta syntyviä velvoitteita.</p> <p>Raha-, valuutta- ja pääomamarkkinoiden hinta- ja kurssikehitys: OP Ryhmän pankkitoiminnan markkinariskeistä merkittävät ovat korkotason muutoksen vaikutus korkokatteeseen ja luottospredin muutoksen vaikutus likviditeettireservin arvoon. Vakuutustoiminnan markkinariskien arvioinnissa keskeisimpiä ovat sijoitukseen liittyvät markkinariskit sekä vakuutusvelkaan liittyvät markkinariskit, joista tärkein on korkoriski. Taloudellisten tai markkinaolosuhteiden muutoksia ja niiden kokonaisvaikutuksia OP Ryhmän liiketoimintaan ja sen tuloksiin on vaikea ennustaa.</p> <p>Maksuvalmius ja varainhankinta: OP Ryhmän sisäisen työnjaon mukaan OP Yrityspankki Oyj turvaa OP Ryhmän keskuspankkina OP Ryhmän ja ryhmään kuuluvien yhteisöjen maksuvalmiuden sekä hoitaa tukkuvarainhankinnan. Maksu-</p>
--	--	--

		<p>valmiusriski on riski siitä, että ryhmä tai siihen kuuluva yhteisö ei suoriudu odotetuista ja odottamattomista, olemassa olevista ja tulevista kassavirroista tai vakuus- tarpeista ilman vaikutuksia liiketoiminnan jatkuvuuteen, kannattavuuteen tai vaka- varaisuuteen.</p> <p>Systemiriski: Yksittäisen rahoituslaitoksen ongelmat voivat muodostua useam- man pankin tai koko rahoitusjärjestelmän ongelmiksi, johtuen muun muassa rahoi- tuslaitosten keskinäisistä vastuista ja riskeistä, kaupankäynnistä sekä kauppojen selvityksestä.</p> <p>Operatiiviseen toimintaan liittyviä riskitekijöitä: OP Ryhmän liiketoiminnot edellyttävät kykyä käsitellä suuria määriä transaktioita tehokkaasti ja huolellisesti. Operatiivisella riskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että riittämättömistä tai epäonnistu- neista prosesseista, puutteellisista tai virheellisistä menettelytavoista, järjestel- mistä tai ulkoisista tekijöistä aiheutuu taloudellista tappiota tai muita haitallisia seuraamuksia.</p> <p>Kilpailu: Rahoitus-, vakuutus- ja varallisuudenhoitotoimialalla kilpailu on erittäin voimakasta kaikilla OP Ryhmän liiketoiminta-alueilla, mikä saattaa vaikuttaa hai- tallisesti liiketoimintaan, toiminnan tuloksiin ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>Vakavaraisuus: OP Ryhmän ja sen yksittäisen yhteisön tulee kulloinkin soveltu- vien säännösten mukaisesti täyttää sen toimintaa koskevat vakavaraisuusvaati- mukset sekä riskien ja vakavaraisuuden hallintaa koskevat vaatimukset. OP Ryh- män pääomarakenne ja vakavaraisuussuhde voivat vaikuttaa OP Yrityspankin ja OP Ryhmän luottoluokitukseen sekä varainhankinnan saatavuuteen ja kustannuk- siin.</p> <p>Vahinkovakuutustoimintaan liittyviä vakuutusriskejä: OP Ryhmässä vahinko- vakuutusliiketoiminta on keskitetty OP Yrityspankki -konserniin. Merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät riskin valintaan ja hinnoitteluun, jälleenvakuutusuojan hankkimiseen ja vakuutusvelan riittävyden arviointiin.</p> <p>Henki- ja eläkevakuutustoimintaan liittyviä vakuutusriskejä: Henkivakuutus- toiminnan merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät kuolevuuteen, jäljellä olevan eliniän odotteeseen (ts. pitkäikäisyyteen), työkyvyttömyyteen, asiakaskäyttäytymi- seen ja liikekuluihin. Nämä tekijät ovat vakuutusriskin määräytymisessä keskeisiä, koska vakuutusmaksut ja vakuutusvelan määrä perustuvat näistä tehtyihin oletuk- siin.</p> <p>Vakuutus- ja eläkeyhteisöjen sijoitustoiminnan riskit: Vakuutusriskien lisäksi merkittävä vakuutustoiminnan riski muodostuu vakuutusvelkaa kattavan omaisuu- den sijoitusriskistä. Sijoitustoiminnan riskit voivat olla vastapuoli- tai markkina- riskejä tai operatiivisia riskejä. Korkotason nousu alentaa kiinteäkorkoisten arvo- papereiden markkina-arvoja. Jos korkotaso laskee, kiinteäkorkoisista arvopape- reista tulevaisuudessa saatavat uudelleensijoitustuotot laskevat. Osakekurssien ja kiinteistöjen hintojen lasku ja muutokset valuuttakursseissa voivat laskea vakuu- tus- ja eläkeyhteisöjen sijoitusten arvoa ja niiden tuottoa.</p> <p>Strategiaan ja yrityskauppoihin liittyviä riskejä: Vaikka OP Ryhmä on edistynyt pankki- ja vahinkovakuutustoimintojen integroinnissa ja kasvattanut jatkuvasti asiakas- ja markkinaosuuttaan, ei voi olla varmuutta siitä, että se pystyy hyödyntä- mään liiketoimintojen integroimisen ja keskittämisetuohjelman tuottamat edut si- ten, että se tulevaisuudessa voi menestyksekkäästi myydä tuotteitaan ja palvelui- taan asiakaskunnalleen. Jos OP Ryhmä ei onnistuisi toteuttamaan strategiaansa</p>
--	--	--

		<p>menestyksekkäästi, sillä voisi olla olennaisen haitallinen vaikutus ryhmän liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>Lainsäädäntöön ja määräyksiin liittyviä riskejä</p> <p>Sääntelyyn liittyviä riskejä ja oikeudellisia riskejä: OP Ryhmä toimii voimakkaasti säännellyillä toimialoilla ja sen toimintaa koskee laaja valvonta- ja sääntelyjärjestelmä (mukaan lukien erityisesti sääntely Suomessa ja Euroopan unionissa).</p> <p>Veroriskijä: Veroriski liittyy verokantojen tai verolainsäädännön muutoksiin tai virheellisiin tulkintoihin, ja riskin toteutuminen saattaisi johtaa maksunkorotuksiin tai taloudellisiin menetyksiin.</p> <p>Riippuvuus ammattitaitoisesta johdosta ja henkilökunnasta: Jotta OP Ryhmä säilyisi kilpailukykyisenä ja kykenisi toteuttamaan strategiaansa, siihen kuuluvien yksittäisten yhteisöjen on palkattava ja pidettävä palveluksessaan pätevää ja ammattitaitoista henkilöstöä kaikilla liiketoiminta-alueilla.</p>
D.3.	Keskeiset tiedot tärkeimmistä arvopapereille ominaisista riskeistä	<p>Lainoihin liittyvät yleiset riskit</p> <p>Liikkeeseenlaskijariski: OP Yrityspankki ei aseta Ohjelmaesitteen puitteissa liikkeeseen laskettaville joukkovelkakirjalainoille vakuutta. Mikäli OP Yrityspankki julistettaisiin laina-aikana maksukyvyttömäksi, sijoittajien Lainaan perustuvilla saatavilla ei ole etuoikeutta, vaan niillä on sama etuoikeus kuin OP Yrityspankin muilla vakuudettomilla sitoumuksilla ja siten voi olla olemassa riski siitä, että sijoittaja menettää sijoittamansa pääoman osittain tai kokonaan.</p> <p>Markkinariski: Markkinariskillä tarkoitetaan Lainan markkina-arvoon ja/tai lopulliseen tuoton määräytymiseen vaikuttaviin tekijöihin liittyvää riskiä. Sijoittajan tulee arvioida tuoton saamiseen liittyvää markkinariskiä suhteessa omiin tavoitteisiinsa sijoituksen tuotosta ja riskin sietämisestä tai esimerkiksi verrata Lainan arvioitua tuottoa vaihtoehtoisesta sijoituksesta saatavaan tuottoon.</p> <p>Tuottoriski: Arvopaperimarkkinoilla sijoittamiseen liittyy aina riskejä, eikä arvopaperien historiallinen kehitys ole koskaan tae tulevasta tuotosta. Sijoittaja vastaa itse omien sijoituspäätöstensä taloudellisista seuraamuksista.</p> <p>Tuotteen rakenteeseen liittyvät riskit: Lainahtojen (laskentasääntöjen) monimutkaisuus voi johtaa siihen, että sijoittajan on hankalaa tai jopa mahdotonta verrata eri Lainoja keskenään tai verrata niitä muihin vaihtoehtoisin sijoituskohteisiin.</p> <p>Ylikurssiriski: Mikäli Lainaa merkitään tai maksetaan ylikurssiin (emissiokurssi yli 100 %), tarkoittaa tämä sitä, että sijoittaja maksaa Lainan nimellisarvoa suuremman rahasumman. Maksettua ylikurssia ei palauteta sijoittajalle.</p> <p>Riski Lainan nimellisarvon menettämisestä: On mahdollista, että Viiteyhtiöön kohdistunut Luottovastuutapahtuma voi johtaa siihen, että sijoittaja menettää Lainan nimellisarvon kokonaan tai osan siitä.</p> <p>Korkoriski: Yleinen korkotason nousu laskee Lainan jälkimarkkina-arvoa. Lisäksi jäljellä olevan laina-ajan pituudella on vaikutusta siihen, kuinka suuri vaikutus korkotason muutoksilla on Lainan jälkimarkkina-arvoon.</p> <p>Jälkimarkkinariski: On mahdollista, ettei Lainalle muodostu laina-aikana jatkuvaa päivittäistä jälkimarkkinaa ja mikäli sijoittaja haluaa myydä sijoituksensa ennen Lainan eräpäivää, voi velkakirjan senhetkinen markkinahinta olla sijoitettua</p>

		<p>pääomaa matalampi tai korkeampi, mikä vaikuttaa Lainasta saatavaan lopulliseen tuottoon.</p> <p>Ennenaikainen takaisinmaksu:</p> <p>Liikkeeseenlaskijalla on Lainakohtaisissa ehdoissa mainituin tavoin oikeus vaatia Lainan ennenaikaista takaisinmaksua ilman erityistä syytä tai tapahtumaa.</p> <p>Koska Lainan Takaisinmaksettavaksi määräksi on Lainakohtaisissa ehdoissa ilmoitettu Nimellisarvo kerrottuna Yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisella Palautuskertoimella, Liikkeeseenlaskija maksaa takaisin Laskenta-asiamiehen hyvän markkinatavan mukaisesti määrittelemän Lainan päättymishetkellä olevan markkina-arvon, joka voi olla yli tai alle Lainan nimellisarvon. Laskenta-asiamies määrittää hyvän markkinatavan mukaisesti, mikä osuus kyseisestä markkina-arvosta on Lainakohtaisten ehtojen mukaista korkoa/Hyvitystä. Lisäksi sijoittaja menettää mahdollisesti maksamansa ylikurssin. Takaisinmaksettavalle pääomalle eri kerry korkoa/Hyvitystä takaisinmaksupäivän jälkeiseltä ajalta.</p> <p>Jos Laina maksetaan ennenaikaisesti takaisin ennen sovittua takaisinmaksupäivää Suojausinstrumenttiin kohdistuneen lainmuutoksen, Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuvan kulujen kasvun tai Suojausinstrumentissa tapahtuneen häiriön vuoksi, Liikkeeseenlaskija maksaa sijoittajille Liikkeeseenlaskijan hyvän markkinatavan mukaisesti määrittelemän Lainalla Suojausinstrumentin muutoshetkellä olevan markkina-arvon, joka voi olla yli tai alle Lainan nimellisarvon. Sijoittajan on huomioitava, että Liikkeeseenlaskija ei tarjoa sijoittajalle välinettä tai informaatiopaikkaa, jonka avulla sijoittaja pystyisi seuraamaan Suojausinstrumentin ylläpidosta mahdollisesti johtuvien kulujen kasvun muutosta. Täten sijoittaja ei välttämättä pysty ennalta arvioimaan Lainan ennenaikaisen takaisinmaksun tapahtumista Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuvan kulujen kasvun johdosta.</p> <p>Mahdollinen eturistiriitatilanne Laskenta-asiamiehen suorittamissa toimenpiteissä: OP Yrityspankilla Laskenta-asiamiehen roolissa on oikeus tehdä harkintansa mukaisia toimenpiteitä, jotka voivat liittyä esim. Kohde-etuuden arvonmääritykseen, Kohde-etuuden korvaamiseen ja tuoton laskennan korjaamiseen. Laskenta-asiamiehen tekemät ja Ohjelmaesitteen mahdollistamat toimenpiteet perustuvat yleiseen markkinakäytäntöön. On mahdollista, että sijoittajan on vaikea hahmottaa Laskenta-asiamiehen harkintansa mukaan tekemien toimenpiteiden taloudellisia vaikutuksia.</p> <p>On myös huomioitava, että Liikkeeseenlaskijan ja Laskenta-asiamiehen ollessa sama taho on mahdollista, että Laskenta-asiamiehen tekemillä toimenpiteillä on vaikutusta Liikkeeseenlaskijan asemaan, mikä saattaa joissakin tilanteissa aiheuttaa eturistiriitatilanteen. Näin voi olla esimerkiksi tilanteessa, jossa Laskenta-asiamiehen harkintavalta vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan maksuvelvoitteiden määrään.</p> <p>Liikkeeseenlaskun peruuttaminen: Liikkeeseenlaskijalla voi Lainakohtaisten ehtojen mukaan olla oikeus peruuttaa liikkeeseenlasku markkinatilanteen muuttuessa, merkintävilkkauksen jäädessä alhaiseksi tai jos tapahtuu jotain sellaista, joka Liikkeeseenlaskijan harkinnan mukaan voi vaarantaa järjestelyn onnistumisen.</p> <p>Suojausriski: Liikkeeseenlaskija tai suojausvastapuoli voi liikkeeseenlaskupäivänä tai sitä ennen suojautua markkinariskiltä. Markkinariskiltä suojautuminen voi vaikuttaa kohde-etuuden hintaan ja asiakkaan saamaan tuottoon.</p> <p>Likviditeettiriski: Jos kyseessä on hyvin monimutkainen tuote tai markkinaolosuhteet ovat poikkeukselliset, Lainaa voi olla vaikeaa tai mahdotonta myydä.</p>
--	--	--

		<p>Valuuttakurssiriski: Ohjelman alla liikkeeseen laskettavissa joukkovelkakirjalainoissa Lainan nimellisarvoon ja mahdolliseen tuottoon kohdistuu valuuttakurssiriski, jos niiden laskennassa käytetään Valuuttakurssikerrointa, joka on eri suuri kuin 1. Silloin, kun Valuuttakurssikerroin on eri suuri kuin 1, Valuuttakurssikerroin määritetään Lainakohtaisissa ehdoissa ilmoitetun Valuuttaparin arvonkehityksen perusteella Lainan ehdoissa kuvatulla tavalla. Valuuttapari muodostuu Lainan valuutasta ja toisesta Lainakohtaisissa ehdoissa ilmoitetusta valuutasta.</p> <p>Lainan valuutan ollessa muu kuin euro, ottaa sijoittaja Lainaa merkitessään valuuttariskiä, joka muodostuu Lainan valuutan mahdollisen epäedullisen kurssimuutoksen muodossa suhteessa euroon siten, että Lainan valuutan arvon heikkeneminen suhteessa euroon, alentaa sijoituksen euromääräistä arvoa.</p> <p>Liikkeeseenlaskijan kriisinratkaisumenettely: Lainoihin liittyy riski siitä, että Liikkeeseenlaskijan vakavien taloudellisten vaikeuksien johdosta mahdollisesti aloitettavassa kriisinratkaisumenettelyssä Lainat saattavat joutua alaskirjauksen tai osakkeiksi muunnon kohteeksi, ja yhteenliittymään kuuluvien jäsenluottolaitosten keskinäinen vastuu ja mahdollisuus tukitoimiin ei mahdollisesti koske velkasitoumuksia, jotka muunnettaisiin osakkeiksi kriisinratkaisumenettelyssä. On myös mahdollista, että Lainojen takaisinmaksuaikaa pidennetään tai Lainan koron tai hyvityksen määrää muutetaan tai maksua siirretään. Kriisinratkaisumenettelyssä mahdollinen Liikkeeseenlaskijan liiketoiminnan luovutus tai myynti kriisinratkaisuvälineinä voivat vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan kykyyn täyttää Lainasta johtuvat maksuvelvoitteet tai Lainan arvoon. Tällöin Lainan arvo-osuuden omistajalla on riski Lainaansa sijoitetun pääoman menettämisestä osittain tai kokonaan.</p> <p>Lainoihin liittyvät erityiset riskit</p> <p>Erityinen markkinariski liittyen Luottoriskisidonnaiseen lainaan</p> <p>Lainan nimellisarvoon ja tuottoon kohdistuu riski Viiteyhtiön Luottovastuutapahtuman tapahtumisesta.</p> <p>Lainan Viiteyhtiöt ovat alustavia ja Luottovastuutapahtuman ajoittuminen merkintäajalle voi vaikuttaa Luottokorin Viiteyhtiöihin, niiden lukumäärään ja/tai Viiteyhtiökohtaisiin painoihin.</p> <p>Luottovastuutapahtuman tapahtuminen vaikuttaa myös kertyvän koron määrään laskennallisen pääoman alenemisen perusteella.</p> <p>On mahdollista, että Luottovastuutapahtuman tapahtumisen johdosta koron kertyminen lakkaa tai Lainalle ei makseta lainkaan korkoa ennen Lainan alkuperäistä eräpäivää.</p> <p>Luottoriskisidonnaiseen lainaan liittyy riski Kohde-etuutena olevan Viiteyhtiön Luottovastuutapahtumasta. Luottoriski toteutuu, mikäli Viiteyhtiön osalta tapahtuu Luottovastuutapahtuma (konkurssi, maksuhäiriö, velkojen uudelleenjärjestely, valtiollinen väliintulo).</p>
D.6.	Varoitus	Lainan tuottorakenne on monimutkainen ja on mahdollista, että Luottovastuutapahtuma johtaa siihen, että sijoittaja menettää sijoittamansa pääoman, ja mahdollisen tuoton kokonaan tai osittain.

E.2.b.	Varojen käyttö	Liikkeeseenlasku on osa Pankin varainhankintaa.
E.3.	Kuvaus tarjousehdoista	<p>Liikkeeseenlaskupäivä: 26.7.2017</p> <p>Merkintäaika: 12.6.2017 – 21.7.2017</p> <p>Merkintäpaikka: OP Yrityspankki Oyj</p> <p>Laina-aika: 26.7.2017 – 11.7.2022</p> <p>Takaisinmaksupäivä: 11.7.2022 tai Lopullinen Takaisinmaksupäivä</p> <p>Liikkeeseenlaskun luonne: Yksittäinen laina</p> <p>Lainan pääoma: 15.698.000 euroa</p> <p>Velkakirjan nimellisarvo: 1.000 euroa</p> <p>Minimimerkintä: 5.000 euroa</p> <p>Velkakirjojen määrä: 15.698</p> <p>Merkintäkurssi: Vaihtuva 100.</p> <p>Merkintöjen maksuaika: Merkintä on maksettava kokonaisuudessaan viimeistään Liikkeeseenlaskupäivänä merkinnän yhteydessä ilmoitettavalla tavalla.</p> <p>Merkintäsitoumukset: Ei</p>
E.4.	Kuvaus kaikista liikkeeseenlaskuun /tarjoukseen liittyvistä olennaisista intresseistä, mukaan lukien eturistiriidat	<p>Liikkeeseenlaskijan ja Laskenta-asiamiehen ollessa sama taho, on mahdollista, että Laskenta-asiamiehen tekemillä toimenpiteillä on vaikutusta Liikkeeseenlaskijan asemaan, joka saattaa aiheuttaa eturistiriitatilanteen esimerkiksi tilanteessa, jossa Laskenta-asiamiehen harkintavalta vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan maksuvelvoitteiden määrään.</p> <p>Mahdollisissa eturistiriitatilanteissa OP Yrityspankki toimii hyvän tavan mukaisesti.</p>
E.7.	Arvioidut kustannukset, jotka liikkeeseenlaskija tai tarjoaja veloittaa sijoittajalta	<p>Tehdystä merkinnästä ei veloiteta merkintäpalkkiota.</p> <p>Arvo-osuuksien säilytyksestä veloitetaan kulloinkin voimassa olevan hinnaston mukainen säilytyspalkkio. Säilytyspalkkion suuruus riippuu sijoittajan käyttämän Arvo-osuustiliä hallinnoivan tahon säilytyspalveluista.</p> <p>Edellä mainittujen kulujen lisäksi sijoittajilta ei peritä merkinnän yhteydessä muita kuluja.</p>